

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

februari 2012 | jaargang 16 | #02

Sarah Auwerx en Gunther Van Neste

Nederlands een plaats geven

Nieuwsanker Annelies Van Herck

'Ik vind rust in het zenuwcentrum'

Dorpskernvernieuwing in Tervuren

Van Koninklijke moestuin naar gemeentesite

+ AGENDA

Eva Bruyninckx
over Sabena-musical

Sabeniens on stage

Van ballonloods tot vormingscentrum

i

An Peeters uit Tervuren werd vorige maand door Tamara De Bruecker aangeduid om **deketting** voort te zetten. An Peeters is bediende bij Procter & Gamble in Strombeek-Bever.

‘Hier is alles’

An Peeters woont graag in Tervuren. Echt graag. ‘Ik dacht dat ik hier na de stad niet zou kunnen aarden, maar ik wil hier niet meer weg. Tervuren is een supertoffe gemeente. Je hebt er werkelijk alles: het Zoniënwoud, de natuur, maar ook winkels in het centrum, het gemeentelijk zwembad, noem maar op. Ik ben in heel korte tijd aan de regio verknocht geraakt. Wij fietsen graag en je kunt hier elk parcours vinden. Ga je richting Leuven en Zaventem, dan kies je voor plattere stukken, richting Zoniënwoud liggen er enkele kuitensbijters. Ik ben lid van de lokale wielervereniging *Sport Team Tervuren*. Op zondagmiddag gaan we met twee ploegen fietsen: eentje die kiest voor 100 kilometer en eentje die 60 kilometer aflegt. Het is allemaal begonnen met *Start2Run*. Ik stapte over naar *Start2Bike* en de fietsmicrobe is blijven hangen. Rond Tervuren is het aangenaam om te fietsen, alleen zou het in de gemeente zelf wat fietsvriendelijker mogen zijn. In het centrum zijn de straten jammer genoeg niet breed genoeg om fietspaden aan te leggen. Een beetje meer oog voor de zwakke weggebruiker zou mogen. Met onze fietsvereniging proberen we daar aandacht voor te vragen, want kinderen alleen laten fietsen in de smalle centrumstraten is eigenlijk onverantwoord.’

‘Zes jaar geleden heb ik samen met mijn man onze woning in de zogenaamde *Witte Wijk Ravenstein* gekocht. Gelukkig, want nu is het hier onbetaalbaar geworden. We hebben twee kinderen: Emma (9) en Emiel (7) die hier ook goed aarden. Ik ben afkomstig van Sint-Pieters-Woluwe en heb daar mijn jeugdbeweging, later engageerde ik me in de scouts van Tervuren. Tijdens mijn studies ging ik op kot in Leuven. Nadien verhuisde ik naar het centrum van Sint-Gillis en kocht ik een appartement in Elsene. Toen ik samen

met mijn man kinderen kreeg, keken we uit naar iets groter en het werd Tervuren. Na al die jaren in de jeugdbeweging in Tervuren voel ik mij hier goed bij. We wilden meteen ook actief zijn in het wijkcomité en daar hebben we geen spijt van. De Witte Wijk telt enkele tientallen huizen, deels sociale huurwoningen deels eigenaarswoningen. Een keer per jaar organiseren we een wijkbarbecue waar zo’n tweehonderd tot driehonderd burens op afkomen. Er is hier echt nog contact tussen de burens. In de zomer uiteraard meer dan in de winter. En sowieso meer dan in Elsene waar het stadsgevoel toch overheerst en sociaal contact tussen burens niet zo evident is.’

‘Ik werk bij Procter & Gamble in Strombeek-Bever en ik moet dus alle dagen de ring zowat helemaal afrijden. ‘s Morgens ga ik tegen het drukke verkeer in en sta ik na een kwartier, twintig minuten op het werk, als er geen ongevallen gebeuren tenminste. ‘s Avonds rij ik met de drukke verkeersstroom mee en dan is veertig minuten om van Strombeek naar Tervuren te rijden normaal, soms zelfs een uur. Ik ben wel wat verkeer gewoon, want ik bezoek klanten over heel Vlaanderen. Het openbaar vervoer nemen is dan geen optie, zeker niet als je kinderen hebt. Die moeten ook naar school of naar de jeugdvereniging, het zwembad, enzovoort.’

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

AGENDA BINNENIN

13

Den Blacky is verzekerd 26

© FC

10

© FC

12

© FC

32

© FC

16

Orejona

In de nieuwe rubriek **bouwwerk** gaat onze medewerkster Tine De Wilde op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende architectuur in de Rand. Deze maand heeft ze het over een woning in de bossen van Overijse, gebouwd door visionair architect en tekenaar Luc Schuiten, een voorloper in milieuvriendelijke woningbouw.

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legrève | **Druk** Roularta, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

23

'Mijn beperking is mijn troef'

Van een nadeel een voordeel maken. 'Zonder mijn handicap had ik nooit deze geweldige baan gehad.' Patrick Luybaert uit Grimbergen heeft een motorische beperking. Hij is instructeur bij Job-Link Halle en helpt andere mensen met een arbeids-
FR handicap aan een baan.

FR

28

Van moestuin naar gemeentesite

In onze reeks over dorpskernvernieuwing bekijken we hoe Tervuren alle gemeenschapsvoorzieningen tussen de Markt en het park wil bundelen. De ruwbouw van het nieuwe gemeentehuis en sociaal huis is af. De serviceflats
EN zijn in aanbouw.

EN

02 deketting

06 vanassetotzaventem

09 mijngedacht

16 bouwwerk

24 opstap

25 huizentuinen

26 natuurlijk

29 kwestievanmaak

30 nachtkijker

32 gemengdegevoelens

Sarah Auwerx en Gunther Van Neste

Nederlands een plaats

Steeds meer mensen in de Rand, Vlaams-Brabant en Brussel willen Nederlands leren. In Vlaams-Brabant zijn dat o.a. inburgeraars, maar ook Franstalige inwoners en expats.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

In Brussel hoef je geen Nederlands te leren om in te burgeren, maar de taal is wel een stevige troef op de arbeidsmarkt. De twee Huizen van het Nederlands in Brussel en in Vlaams-Brabant staan zo elk voor hun uitdagingen. Wij hadden een dubbelinterview met coördinatoren Gunther Van Neste en Sarah Auwerx.

Engels, Japans, Frans, Spaans,... De toeristen die zich verdringen rond Manneken Pis spreken heel verschillende talen. Nederlands is er nauwelijks of niet te horen. Een steenworp verder verzamelt zich ook een mengmoes van talen en huidskleuren, en hier horen we opvallend veel Nederlands. We zijn in het *Huis van het Nederlands* in Brussel. Wat doet een Huis van het Nederlands? Het helpt anderstaligen die Nederlandse taalles willen volgen de meest geschikte cursus te vinden. Er zijn in ons land acht Huizen van het Nederlands: in elke Vlaamse provincie en nog telkens een in Antwerpen, Gent en Brussel. In Vlaams-Brabant en Brussel verzorgen de Hui-

zen ook taalpromotie en ze helpen overheden en bedrijven bij het voeren van een taalbeleid. In de Vlaamse Rand rond Brussel gebeurt dat in samenwerking met vzw 'de Rand'.

Taallessen in de lift

Steeds meer mensen leren Nederlands. In 2010-2011 kwamen er 16.833 anderstaligen voor een intakegesprek naar het Huis van het Nederlands Brussel, een verdubbeling in vijf jaar tijd. In Vlaams-Brabant waren er dat 12.522 en ook daar gaat het in stijgende lijn. Toch zijn er grote verschillen tussen de twee Huizen. 'De context in Brussel is heel specifiek', vertelt Gunther Van Neste. 'Je hoeft er geen Nederlands te kennen om je te integreren. Waarom dan die stijging? Bedrijven en winkels werven in de eerste plaats tweetalige mensen aan. Ze willen dat klanten in hun taal geholpen worden. Dus wie een goede job zoekt of zich wil verbeteren in zijn werk, leert Nederlands. Zeker nu de economische situatie is wat ze is. Brusselaars die hun talen kennen, hebben een groot voordeel. Ook meer expats leren Nederlands. Het gaat dan vooral om expats die hier ooit beland zijn via de Europese instellingen, maar nu hun leven in Brussel verder willen uitbouwen buiten het werk.'

Datzelfde verhaal zien we ook in de Rand. 'Bovendien komen ze daar nog meer in contact met het Nederlands, vooral via de gemeentelijke overheden waar Nederlands de voertaal is', weet Sarah Auwerx. 'Voorts zie je in de Rand en Vlaams-Brabant uiteraard ook nieuwkomers – inburgeraars – die een ver-

plicht inburgeringstraject volgen. Toch heeft maar 30 % van de anderstaligen in Vlaams-Brabant een link met inburgering. Dat is opvallend minder dan in de andere Vlaamse provincies. En ook Franstaligen zetten meer en meer de stap naar de Nederlandse les. Het zijn niet altijd beginners, maar Franstalige inwoners die hun Nederlands willen vervolmaken.'

In Brussel heb je minder nieuwkomers dan in de Rand die zich aanmelden voor Nederlandse les. 'Dat hoeft niet te verbazen', vindt Gunther. 'In Vlaams-Brabant heb je Nederlands echt nodig om als nieuwkomer te integreren. Hier in Brussel is Nederlands een meerwaarde.'

Moeilijke oefening

En omdat Nederlands de voertaal is in de Rand en hoofdzakelijk Frans in Brussel, verschilt ook de aanpak van taalpromotie en taalbeleid grondig. 'Terwijl in Vlaams-Brabant bedrijven willen leren omgaan met anderstalige klanten, helpen we in Brussel bedrijven hoe ze tweetalige werknemers kunnen aanwerven of hoe ze hun personeel Nederlands kunnen leren', schetst Gunther. 'Want wat zien we? Alle klanten van de supermarkt aan de Jacqueminaan, waar nochtans veel Vlaamse overheidsdiensten zijn, spreken Frans. Dat is een probleem, want die winkel doet inspanningen om het personeel Nederlands te leren, maar veel Nederlandstaligen spreken Frans. Hoe geef je dat Nederlands een plaats in de hoofdstad? Daar worstelen wij mee.'

En ook de communautaire heisa speelt een belangrijke rol. 'Een taalcampagne voeren, is niet eenvoudig. We willen zeker geen campagnes in de trend van *Vlaming, spreek steeds uw taal*, want dat werkt contraproductief. We merken zelfs dat als er communautaire onrust is, zoals bijvoorbeeld de heibel rond de benoeming van de burgemeesters in de faciliteitengemeenten, ons aantal intakegesprekken daalt. Dat heeft te maken met de beeldvorming die de mensen krijgen via de media. We worden heel goed gecoverd door de Franstalige media. Ze zien ook in dat als we als stad vooruit willen en komaf willen maken met de jeugdwerkloosheid, het leren van Nederlands een grote stap is. Maar als het Nederlands op een minder positieve manier in het nieuws komt, dan merken wij dat meteen.'

EN Making room for Dutch

Dutch is becoming increasingly popular amongst language learners: 16.833 people whose first language is not Dutch had an initial interview at the House of Dutch in Brussels during the 2010-2011 period, a twofold increase in the space of five years. The figure for Flemish Brabant, which is also reporting a steady increase, is 12.522. The House of Dutch helps steer non-native speakers towards the most suitable Dutch courses. Nonetheless, the House of Dutch in Brussels and the one in Flemish Brabant have adopted very different approaches, as a reflection of the different contexts in the two areas. 'In Brussels you do not have to know

Dutch to fit in, but people looking for a decent job or hoping to improve their career prospects find it best to learn Dutch. More members of the international community are learning Dutch, too,' says Gunther Van Neste, coordinator of the House of Dutch in Brussels. Dutch is the common language in the Rand and Flemish Brabant, where people speaking other languages have more contact with the Dutch language. 'However, in the Rand, too, students find there are not enough opportunities to exercise their Dutch because there is a tendency for people to switch to French or English,' says Sarah Auwerx of the House of Dutch in Flemish Brabant.

geven

Sarah: 'Ook in de Rand krijgen cursisten te weinig mogelijkheden om Nederlands te oefenen. In de supermarkt in Vilvoorde spreken de mensen soms ook Frans. In de Rand is de spanning tussen de publieke sector en het commerciële leven heel groot. In de winkel is het Frans soms de voertaal, aan het loket van het gemeentehuis wordt er uitsluitend Nederlands gesproken.'

Aan het loket

In de Rand is het duidelijk: Nederlands is de voertaal op het gemeentehuis. Hoe zit het met het Nederlands in Brusselse gemeenten? 'Het taalbeleid in de Rand houdt in dat je vanuit de richtlijn dat je als gemeente Nederlands moet hanteren, toch leert communiceren met anderstaligen. In Brussel is het helemaal anders', zegt Gunther. 'Daar kijken we samen met de gemeentebesturen hoe we het Nederlands een volwaardige plek kunnen geven. Lukt dat? Veel hangt af of er een schepen van Nederlandstalige aangelegenheden is of niet. We zien een aantal gemeenten – Sint-Pieters-Woluwe en Sint-Gillis bijvoorbeeld – waar het wel lukt en waar een aantal acties rond het Nederlands worden opgezet. Maar er zijn veel andere gemeenten die dat niet doen. Wij zetten hen vanuit het Huis van het Nederlands ook niet actief aan om dat te doen, de vraag moet van henzelf komen.'

De faciliteitengemeenten in de Rand zijn momenteel geen vragende partij voor hulp bij hun taalbeleid. 'We hebben er geen taalbeleid lopen. De vraag is er niet, en ook wij gaan niet actief naar gemeenten waar de vraag niet leeft', zegt Sarah. Volgens Gunther is dat heel begrijpelijk. 'De beperkte middelen die er zijn, kunnen we best inzetten in gemeenten waar we een succesverhaal kunnen maken. Hoe de lokale besturen in de Rand de taalwetgeving in eigen huis toepassen, hangt veel af van de bediende aan het loket of de maatschappelijk assistenten van het OCMW. Sarah: 'Zij die dag in dag uit met anderstaligen in contact staan, ervaren hoe moeilijk de communicatie kan zijn. Als het bestuur zegt *spreek alleen Nederlands, punt uit*, dan worstelen loketbedienden daarmee. Sommigen schakelen achter gesloten deuren toch over op het Frans of het Engels. Het beleid denkt er soms anders over dan de mensen aan het loket. De beleidsmen-

sen begrijpen niet altijd hoe het is om elke dag anderstaligen te ontvangen en proberen te helpen.'

Maar wat is de goede houding aan een loket? Hoe ga je als gemeente met die andersstaligheid van je inwoners om? 'Een goede vraag. Dat hangt van de keuzes van het bestuur af. Sommige besturen hebben een heel strakke houding. Soms hangt er een bordje *breng een tolk mee*, en dat is het. Anderen beslissen om bijvoorbeeld de eerste gesprekken in een contacttaal te voeren, maar de anderstalige krijgt dan wel de boodschap dat dat tijdelijk is om hem te steunen. De enige echte goede houding bestaat niet, maar er zijn wel voldoende instrumenten, maatregelen en vormingen die de loketbediende ondersteunen en die zou een bestuur volop moeten inzetten.'

Duidelijke taal

De Huizen van het Nederlands hebben een vorming ontwikkeld rond duidelijke taal voor

loketbedienden. 'Als je als loketbediende te moeilijke woorden en vakjargon gebruikt, haken anderstaligen af', legt Gunther uit. 'De bediende schakelt dan soms verdoken over naar het Frans of het Engels omdat het de enige manier is om zich verstaanbaar te maken. Wanneer je in eenvoudige, duidelijke taal communiceert, dan geef je de anderstalige ook hefboomen om zelf Nederlands te praten.'

Want omschakelen naar het Frans, het Engels of een andere taal, is niet altijd de juiste manier. 'Door Nederlands te praten creëer je oefenkansen voor die anderstalige', zegt Sarah. 'Die boodschap is belangrijk, want het gebeurt nog te weinig dat mensen vasthouden aan hun Nederlandse taal.' Gunther: 'Mensen denken dat ze open minded zijn als ze overschakelen naar het Frans of het Engels. Ze willen tonen dat ze boven de communautaire heisa staan. Maar eigenlijk ontnemen ze de anderstalige de kans om zich te ontplooiën. Want hij heeft het Nederlands nodig, zeker in de Rand.'

Nieuw station is al versleten

ZAVENTEM Het nieuwe treinstation in Zaventem is nog geen twee jaar nadat het werd geopend aan het verkommeren. Het glazen gebouw moest de stationsbuurt nieuw leven inblazen, maar de NMBS besliste al na een jaar dat de loketten in 2012 worden gesloten. Er worden volgens de NMBS te weinig tickets verkocht. De lokale afdeling van Jong VLD heeft aan de NMBS gevraagd om een nieuwe bestemming te geven aan het stationsgebouw. Op die manier hoopt men verdere verloedering tegen te gaan. De NMBS heeft

nog geen concrete plannen met het gebouw. Er is ook goed nieuws uit Zaventem. Het gemeentebestuur investeert fors in infrastructuur. Er komen onder meer een nieuw politiekantoor, een nieuw cultureel centrum, een uitbreiding van het OCMW-rusthuis, een Finse piste en een BMX-parcours. Er zijn ook belangrijke werkzaamheden gepland aan de omgeving van het Heldenplein en de Mechelsesteenweg, en de schoolgebouwen in Zaventem en Sint-Stevens-Woluwe worden gerenoveerd. ■ TD

Het verhaal van

VILVOORDE In februari kan je in de bibliotheek van Vilvoorde gaan kijken naar de fototentoonstelling over de Antarcticareis van fotografe Hilde Vander Linden en reisjournalist Johan Lambrechts. 'We verloren ons hart aan het droogste, koudste en meest winderige continent ter wereld', vertelt Johan Lambrechts. 'De foto's geven een prachtige indruk van de overrompelende kracht die er van

Vragen over het einde van het leven

WEMMEL De Vrije Universiteit Brussel en de Universiteit Gent starten in Wemmel met een consultatie in het Academisch Medisch Centrum waar mensen terecht kunnen met vragen over het levenseinde. 'Mensen blijven nog te vaak in de kou staan', zegt professor Wim Distelmans, een van de initiatiefnemers. 'Sinds 2002 zijn er in ons land drie wetten die betrekking hebben op het levenseinde, maar toch is er nog veel onduidelijkheid en taboe. Veel mensen blijken met hun vragen hierover

niet terecht te kunnen bij hun arts, ziekenhuis of in het woonzorgcentrum. We willen die mensen in het nieuwe centrum in Wemmel, met het zogenaamde UL-team, verder helpen. UL staat voor Uitklaring Levenseinde-vragen. We zorgen voor opvolging, advies en eventueel hospitalisatie van patiënten. Het wordt dus zeker geen euthanasiekliniek. Als de resultaten in Wemmel positief zijn, willen we ook op andere plaatsen in het land dergelijke centra oprichten.' ■ TD

demaand ►

De Vlaamse Regering geeft groen licht voor de realisatie van een golfterrein van ruim 50 hectare met bijhorende hotel- en seminarieaccommodatie op de hippodroom van **Sterrebeek**. ► De dienst Onroerend Erfgoed geeft een premie van 250.000 euro voor de restauratie van de pastorie van **Meuzegem**. ► In **Asse**

dreigt petanquevereniging HAP haar clublokaal te verliezen omdat er een crèche zou komen. ► Ook de toekomst van de petanqueclub van **Sint-Genesius-Rode** is onzeker nu de gemeente het Kwadeplassengebouw wil verkopen. ► Streekvereniging Zenne en Zoniën verwerpt het idee om tram 51 vanuit Brussel door te

trekken tot in **Alseberg**. ► Samen met **Vilvoorde**, **Grimbergen** en **Overijse** staat **Zaventem** in de top vier van gemeenten waar de meeste ongevallen met gewonden gebeuren. Dat is volgens het Vlaams Verkeerscentrum te verklaren door de nabijheid van de drukke ring. ► **Dilbeek** wil de belasting op tweede verblijven,

de Belgen op de pool

Antarctica uitgaat en de desolaatheid van de ijslandschappen.' Johan Lambrechts is deze maand ook twee keer te gast in de Vilvoordse bibliotheek met een lezing die hij maakte voor mensen die Nederlands leren. 'Ik werk heel bewust met veel beelden en heldere, eenvoudige taal. Om mensen de pracht van dit ongerepte continent te laten ontdekken, heb je gelukkig niet veel woorden nodig.' ▀ ▸

De fototentoonstelling over Antarctica kan je gaan bekijken in de bibliotheek van Vilvoorde op de Grote Markt. De lezingen voor cursisten Nederlands vinden plaats op 3 en 17 februari, telkens om 9.30 uur. Meer info: bibliotheek van Vilvoorde, 02 255 46 60.

Nog meer hommeles over Uplace

MACHELEN Het protest tegen de bouw van het megashopping- en ontspanningscomplex Uplace in Machelen blijft aanhouden. Eerder lieten al verschillende milieu- en mobiliteitsverenigingen, de steden Vilvoorde en Leuven, de provincie Vlaams-Brabant en Unizo weten dat ze de bouw van Uplace met alle juridische middelen willen bestrijden. Nu heeft ook projectontwikkelaar Iret beslist om de stedenbouwkundige vergunning die Uplace van Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Muyters (N-VA) kreeg, aan te vechten bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Iret Development is een projectontwikkelaar die eigenaar is van een stuk grond van 5 ha in de onmiddellijke omgeving van de plek waar Uplace moet verrijzen. Volgens Iret absorbeert Uplace alle mogelijkheden in de regio en kunnen andere grondeigenaars in de buurt amper nog iets ontwikkelen. Iret beroept zich onder meer ook op het feit dat de Vlaamse administratie Ruimtelijke Ordening aan minister Muyters een negatief advies gaf over de bouwvergunning voor Uplace. In dat advies staat onder meer dat de bouw-aanvraag niet in overeenstemming is met de

codex van de Vlaamse ruimtelijke ordening. Volgens Vlaams parlements lid Hermes Sanctorum (Groen!) dan weer zal de realisatie van Uplace in Machelen de Vlaamse Regering minstens 60 miljoen euro kosten. Dat geld zal de regering moeten ophoesten om onder meer nieuwe verbindingswegen aan te leggen en extra busverbindingen te voorzien in de regio. Vlaams minister Muyters laat weten dat de nodige middelen zullen voorzien worden als het licht op groen wordt gezet voor Uplace. Sanctorum vreest dat de factuur nog verder zal oplopen en er voor de Vlaamse Regering een kostenplaatje van om en bij de 200 miljoen euro aan Uplace zal hangen. Leuven burgemeester Louis Tobback (SPA) vergeleek het Uplace-dossier eerder al met de heisa rond de Oosterweelverbinding in Antwerpen, waarbij de Vlaamse Regering zich ook in moeilijke papieren werkte. Projectontwikkelaar Uplace wacht de uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen af en wil pas daarna reageren. Het megaproject heeft ook nog geen milieuvergunning op zak. Bevoegd minister Joke Schauvliege (CD&V) zal die knoop wellicht in maart doorhakken. ▀ ▸

die zo'n 60.000 euro oplevert, opnieuw invoeren. ▀ **Asse** kan de komende twee jaar 240.000 euro Vlaams en Europees subsidiegeld uitdelen aan handelaars die de gevel van hun winkel opfrissen of een leegstaand pand renoveren. ▀ De provincie Vlaams-Brabant heeft dit jaar bijna 400.000 euro subsidies

uitgereikt aan projecten die het leven van jongeren die het moeilijk hebben weer op de rails moeten krijgen. ▀ In **Peizegem** zijn dertien flats in het serviceflatgebouw Ter Boswil in gebruik genomen. Kostprijs: 2 miljoen euro. ▀ De grote uitbreiding van de industriezone Maalbeek in **Zellik** is door de Vlaamse Rege-

ring teruggefloten. Er komt meer natuurgebied. ▀ In de Stationsstraat in de industriezone Gosset in **Groot-Bijgaarden** komt op het bedrijfsterrein van reisorganisator Open Tours een parking van 5.500 m² voor 46 bussen. ▀ In het centrum van **Alsemberg** wordt een ondergronds wachtbekken aangelegd. ▀ Wie op de

luchthaven van **Zaventem** een vlucht neemt binnen de Schengenzone moet voortaan niet meer aanschuiven aan de balie voor de ticketcontrole omdat je je ticket automatisch kan laten inscannen. ▀ Een ticket op Brussels Airport zal iets duurder worden omdat Brussels Airlines de CO₂-taks die de luchtvaart-

Sla kweken voor de integra

ZELLIK Vlaams minister Geert Bourgeois (N-VA), bevoegd voor de Vlaamse Rand, heeft 50.000 euro subsidie toegekend aan de gemeente Asse voor de inrichting van volkstuinjes in Zellik. In die deelgemeente wonen heel wat anderstalige nieuwkomers. De volkstuinjes moeten een plek worden waar mensen mekaar kunnen ontmoeten en zo de aanzet geven tot integratie van de nieuwkomers. De tuinjes worden aangelegd in de vallei van de Molenbeek en de Maalbeek. 'Het project is gericht

Voorrang, maar hoe?

VLAAMSE RAND Eén vijfde van de leerlingen in de Vlaamse Rand spreekt thuis geen Nederlands. De tendens is al een tijdje duidelijk, maar zet zich de laatste jaren in versneld tempo voort. Net als in Brussel doet de Vlaamse Regering inspanningen om deze situatie een antwoord te bieden. Maar zijn die inspanningen voldoende en snel genoeg? Want de internationalisering zal zich doorzetten. Onvermijdelijk. In RandKrant van januari 2012 suggereerde good old Vic Anciaux, voorzitter van het Lokaal Overleg Platform voor het Brusselse secundaire onderwijs, dat het beleid en de scholen in de Rand

inspiratie zouden kunnen putten uit de aanpak in Brussel. Hij vindt trouwens dat 'het Nederlandstalig onderwijs zich op dit moment onvoldoende richt op een internationaal publiek'. Wijze woorden, maar niet altijd even makkelijk in daden om te zetten, want nu blijkt dat een voorrangsregel voor Nederlandstalige scholieren in de Rand niet zomaar kan. Volgens minister van Onderwijs Pascal Smet (SP.A) zou het immers 'een directe discriminatie betekenen op grond van taal'. In Brussel is dit niet het geval omdat daar ook gekozen kan worden voor het Franstalig onderwijs. ■ **CS**

Historische panden worden gerenoveerd

TERVUREN De historische panden op de markt in Tervuren en het oude gemeentehuis krijgen een publieke functie. 'In oktober vorig jaar werden twee historische panden aan de gemeente geschonken', vertelt burgemeester Bruno Eulaerts (GT-VLD). 'Die zullen in de toekomst een horecafunctie krijgen. Binnen zijn er natuurlijk renovatiewerkzaamheden nodig en daarvoor willen we graag samenwerken met de heemkundige kring. Op die manier kan er gewaakt worden over het historische karakter van de panden.' Ook het oude gemeentehuis van Tervuren krijgt een publieke functie. 'Hier hebben we gekozen voor de formule van erfpacht. Zo blijft het gebouw deel uitmaken van het bouwkundig erfgoed van de gemeente.' ■ **TD**

maatschappijen sinds dit jaar moeten betalen aan haar klanten doorrekenen. ► Brussels Airport in **Zaventem** sloot 2011 af met meer dan 18 miljoen passagiers of zowat 9 procent meer dan vorig jaar. ► Om mee te zijn met de sociale media lanceert de politie van de zone **Asse, Merchtem, Opwijk** en **Wemmel**

nu ook twitterberichten via @Pol_Amow. ► De handelaars van de Leuvensestraat in **Vilvoorde** verwerpen het gedeeltelijk auto-vrij maken van hun straat. De gemeente wil een evaluatie in maart afwachten vooraleer definitief te beslissen. ► Om misbruik tegen te gaan zal iedere **Wemmelaar** die meer dan

75 keer per jaar naar het containerpark gaat, 100 euro per bezoek moeten betalen. ► De storm van begin januari heeft Dikke Eugène, de zes meter dikke en tachtig jaar oude populier in het Zoniënwood geveld. ► Het actiecomité van de wijk Witte Roos

in **Sint-Pieters-Leeuw** verzet zich tegen de twee windturbines die aan het kanaal gepland worden omdat ze te dicht bij de woonwijk zouden staan. ► De Vlaamse overheid trekt 56.000 euro subsidies uit voor de restauratie van het kasteel Ter

tie

op taalverwerving en integratie', zegt minister Bourgeois. 'Het initiatief in Zellik is een goed voorbeeld van een project dat de kwaliteit van de leefomgeving in de Vlaamse Rand versterkt. Een aangename leefomgeving is belangrijk voor de eigenheid van de gemeente en de integratie van haar inwoners.' Ook de provincie Vlaams-Brabant steunt het project met een subsidie van 4.000 euro. Vanaf het voorjaar van 2013 zal er in Zellik volop getuinierd kunnen worden. ■ TP

Meeren in Zaventem. ► Asse zal draadloze mobiele bewakingscamera's inschakelen om sluikstorters te kunnen betrappen. ► De aankomstzone van Brussels Airport wordt gewijzigd om het verkeer vlotter te laten verlopen. ► De Jeugdraad van Overijse wil een nieuw jeugdhuis in het centrum van de gemeente. ■ JH

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor RandKrant schrijft zij afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens, en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Twin city

De uitstroom van Brusselaars naar de Rand is een feit waar Vlaanderen te weinig oog voor heeft, maar waarvoor het niet langer de kop in het zand mag steken. De verstedelijking van de Rand is een onvermijdbaar fenomeen: we zouden beter in de Noordrand een *twin city*, een soort tweede Brussel, ontwikkelen. Het verbod op hoogbouw in de Rand is een historische fout en heeft geleid tot de stijging van de grondprijzen.

Deze uitspraken kon je kort voor kerst horen in Terzake, in een reportage en debat over de bevolkingsgroei in Brussel. Het waren niet de argumenten van Franstalige politici die voor de uitbreiding van het Brussels Gewest pleitten. Aan het woord waren Vlaamse Brusselaars en wetenschappers. Dat alleen al maakte dat ik me bijna in mijn patatjes verslikte toen ik het hoorde.

Toegegeven, de cijfers zijn indrukwekkend. Men verwacht in Brussel een toename van 140.000 à 240.000 mensen tegen 2020. Circa een derde van die toename zou voortvloeien uit geboorten. Dat zijn heel wat kinderbilletjes die schoolbanken zullen nodig hebben. Om nog maar te zwijgen over woonruimte. Er zouden ongeveer 7.500 nieuwe woningen per jaar moeten bijkomen. Helaas zit men momenteel slechts aan een tempo van 4.000 per jaar. En die zijn dan nog vooral bestemd voor de betere inkomensgroepen, terwijl men nochtans verwacht dat het gros van die nieuwe inwoners eerder arm zullen zijn. Als er in de reportage wordt gezegd dat er in Brussel 36.000 mensen op de wachtlijst staan voor een sociale woning, dan zegt dat al genoeg over de mate waarin het beleid daarmee bezig is.

Het is inderdaad een fenomeen waarvoor je de kop niet in het zand mag steken. Maar is het Vlaanderen dat dat doet? Aan het probleem van onderwijs wordt gewerkt, zo zegt

de reportage, maar te weinig. Het gevolg is dat heel wat scholen in de Rand nu al vol zitten met Brusselse kinderen. Dat zal er met 6.000 kinderen extra per jaar zeker niet op verbeteren. Helaas is onderwijs gemeenschapsmaterie, zegt Brussel dan, dus onze handen zijn gebonden.

In plaats van te investeren in woningen wil Brussel niet één, maar liefst twee nieuwe shoppingcentra, nog bovenop en op een boogscheut van het reeds geplande Uplace in Machelen. Sociale woningen komen er daarentegen nauwelijks bij. In Brussel staat tegelijk ook een totale oppervlakte van 2 km² (!) aan woningen en kantoren leeg.

Misschien ligt het aan mij, maar ik begrijp toch echt niet waarom die verwachte bevolkingstoename, en de mate waarin daarop al dan niet geanticipeerd wordt, een kwestie is waarbij Vlaanderen de kop in het zand steekt. Dat die aangroei gevolgen zal hebben voor de Rand, en misschien zelfs voor de rest van Vlaanderen, is meer dan aannemelijk. Het lijkt me inderdaad hoog tijd dat men daar serieus over begint na te denken, en vooral te handelen. Dat daartoe overleg nodig zal zijn tussen de gewesten, de gemeenschappen en in het bijzonder tussen Brussel en de Rand, lijkt me ook evident. Maar de bereidheid om tot dergelijk overleg te komen ga je volgens mij echt niet bevorderen door argumenten zoals die in Terzake te horen waren. Men kan toch niet verwachten dat Vlaanderen in de Rand meer scholen en sociale woningen gaat bouwen, omdat Brussel dat niet doet? De Rand mag zijn kop niet in het zand steken opdat Brussel dat wel zou kunnen doen?

TEKST Fatima Ualgasi ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

‘Ik vind rust in

‘De ramp in Fukushima, was dat 2011?’ VRT-nieuwsanker Annelies Van Herck mogen we niet vragen naar jaaroverzichten en nieuwslijstjes. Bij een overvloed aan feiten vervagen datum en tijdstip. ‘Mijn belangrijkste nieuwsfeit zit hier in de relax’, zo wijst ze naar haar pasgeboren zoon. Wel is ze blij na een lange pauze weer aan de slag te zijn. Ze vindt rust in de chaos van de nieuwsdienst.

TEKST Johan De Crom • FOTO Filip Claessens

Met haar woning op een paar honderd meter van Overijse woont Annelies Van Herck strikt genomen niet in de Vlaamse Rand, maar voor een vrouw van haar kaliber doen we graag heel even aan territoriumuitbreiding. Wie denkt dat een hongerig nieuwsbeest als zij in hartje Brussel verblijft, heeft het mis. Annelies Van Herck woont te midden van plattelandse kronkelwegen en dampend ochtendgras. ‘Ik kijk hier uit op een paardje in de wei.’

Die kalmte is prima om te bekomen van een steeds onvoorspelbare en altijd drukke werkdag op de VRT-nieuwsdienst. Op werkloze dagen is het evenwel lang paardje kijken en van die werkloze dagen zijn er nu wel iets te veel geweest. Annelies en haar collega en partner Michaël Van Droogenbroeck verwelkomden op 28 augustus vorig jaar hun zoon Jakob. Dat betekende onvermijdelijk een break in de journalistenhectiek en die mag nu wel ophouden, ondanks zoonlief. ‘Ik was blij dat ik in december kon herbeginnen.’

We gaan live!

‘Ik werkte nog maar enkele maanden als nieuwsanker toen Polen toetrad tot de Europese Unie. Beginnende nieuwslezers starten in het laatavondjournaal omdat het dan rustiger is, maar toen in Warschau de Europese vlag werd gehesen, gebeurde dat op het moment van de uitzending. Ik gaf toen live commentaar bij die historische gebeurtenis. Zulke grote momenten in de geschiedenis vanop de eerste rij meemaken, geeft een fantastisch gevoel. Die zaken verslaan, is de reden waarom je het doet’, zegt Annelies Van Herck.

Ze heeft ook speciale herinneringen aan de vreselijke treinramp in Buizingen, in februari 2010. ‘Ik hoorde het nieuws op de radio, op weg naar het werk, en om 10 uur hadden we al een extra journaal. Het zijn van die momenten waarop je verslag moet uitbrengen over zaken waarvan je de precieze omstandigheden nog niet kent. Je ontdekt haast samen met je publiek de ware toedracht. Professioneel is dat enorm spannend en uitdagend, want je moet creatief zijn en instant redeneren wat je kan brengen en hoe je in-

Nieuwsanker Annelies Van Herck het zenuwcentrum'

speelt op het nieuws dat zich geleidelijk ont-
hult. Daar kwam nog eens bij dat de autocue
uitviel. Ik had een leeg blad voor mij en een
balpen, dat was het. We hebben dan beur-
telings gewisseld van de plaats van de ramp
naar het slachtoffercentrum vlakbij en ik heb
die beelden van commentaar voorzien. Veel
kun je niet zeggen, omdat je nog niet veel
weet. Ondertussen stelt de hele redactie al-
les in het werk om je info te bezorgen of in-
terviews te regelen. Dat is alle hens aan dek.'

Een dag uit het leven

'We beginnen de dag altijd met het doorne-
men van het nieuws. Iedereen op de nieuws-
dienst geeft suggesties over wat we kunnen
brengen. Het is de eindredacteur die knopen
doorhakt, maar uiteraard wordt van elke
goede journalist ook initiatief verwacht. In
de loop van de dag krijg ik dan teksten van
verslaggevers binnen. Die lees ik na op fout-
jes; soms moet ik ook zelf introteksten bij
reportages maken. Ik werk ook aan aanslui-
tende teksten tussen de verschillende items.
Het is hier op de redactie, in het zenuwcent-
rum van het nieuws, dat we beslissen welke
items op elkaar volgen. Die keuze moet toch
enigszins steek houden.' Met dat werk wordt
tijdig begonnen. Presenteert Annelies het
journaal van 19 uur, dan begint haar werkdag
om 12 uur.

Wie denkt dat live interviews met repor-
ters ter plaatse allemaal spontaan en op het
moment zelf gefabriceerd worden, heeft het
mis. 'Een live interview met een reporter be-
reiden we samen voor. Daarbij denkt de ver-
slaggever in de eerste plaats aan wat hij of
zij allemaal belangrijk vindt over het onder-
werp, terwijl ik denk: *wat wil de kijker weten?*
Sommige verslaggevers moet ik wat intomen
of ze vertellen veel te veel.'

Het laatste halfuur voor het journaal is
heel intens. 'Dan moet je een update heb-
ben van alle nieuwsitems en vaak moeten
op het laatste moment nog stukken in el-
kaar worden gebokst', zegt Annelies. 'Twee
uur voor de uitzending laat ik me schmin-
ken. Dat duurt een halfuur en komt soms
ongelegen, maar tegelijk biedt het de kans
om tot rust te komen en het scenario al eens
door te nemen.'

In beelden denken

Nieuwsanker worden was niet het plan. An-
nelies Van Herck wilde eigenlijk aan de slag
als dramaturg. 'Ik heb Germaanse gestu-
deerd en ging vaak naar theater. Een regis-
seur tekstsuggesties geven, met een input
vanuit boeken en films, dat leek me bijzonder
interessant. Het is anders uitgedraaid, maar
ik ben eigenlijk nog steeds met tekst bezig.'
Voor haar televisiecarrière werkte Annelies
onder meer tien maanden als journaliste bij
De Standaard. 'Een krantenjournalist kan
zijn onderwerp meer in detail uitspitten om-
dat de lezer zelf kan bepalen of hij meer wil
weten of naar een ander artikel overspringt.
Dat kun je op televisie natuurlijk niet. Dan
bepaal jij als journalist wat de kijker te zien
krijgt, dus moet je ook zien dat je al die ver-
schillende kijkers met je item blijft aanspre-
ken.' Dat betekent niet dat ze diepgang mist
in het televisiewerk. 'Wij kunnen voor grotere
thema's met interviews in de studio werken,
grafieken en tabellen tonen, verschillende
invalshoeken nemen. Denk aan de crisis in
Griekenland: daarbij komen topeconomen
en mensen in de straat aan het woord. Moest
je dat allemaal in de krant willen lezen, ben je
even bezig.'

'Als je televisienieuws brengt, moet je ook in
beelden denken', legt Annelies uit. 'Als Elio Di
Rupo met een roos konijn komt opzetten om
het vaderschap van Wouter Beke of Alexan-
der De Croo te vieren, dan kun je verwijzingen
maken naar *een wit konijn uit de hoed toveren*.
Zo'n beelden zijn een verademing in de ellen-
lange en beeldarme regeringsvorming.'

Burgerjournalisten

'Nee, dat mag je me niet vragen, daar heb ik
een hekel aan.' Annelies is er niet op uit om
de grootste nieuwsfeiten van 2011 op te som-
men. 'Fukushima, was dat dit jaar? Sorry,
maar de data van al die nieuwsfeiten zijn
mij op den duur niet meer duidelijk omdat
ik er zo middenin zit.' Dringen we even aan,
dan noemt ze de Arabische lente en de om-
verwerping van dictatoriale regimes of de
verontwaardiging van de Indignados die de
uitwassen van het kapitalisme aanklagen, de
belangrijkste evolutie van het afgelopen jaar.
De rol van sociale media zoals Facebook zijn

in die evoluties van groot belang. Ook de bur-
gerjournalistiek wint aan belang en vormt
voor een VRT-nieuwsdienst een belangrijke
uitdaging. 'Zo krijgen we bijvoorbeeld beel-
den binnen van zware repressie in Syrië. Wij
kunnen niet nagaan of die beelden echt zijn,
maar we moeten ze wel tonen. Je moet dat
altijd voldoende kaderen en de relevantie van
het materiaal afwegen voor je het uitzendt.'

Goeddag, bonjour

Een journalistenkoppel dat zowat op het
drukste kruispunt van het leven staat, heeft
niet veel tijd tussen werk en woning. Anne-
lies en Michaël bezoeken af en toe activitei-
ten in CC Den Blank en gingen ook naar 'een
gezellig hoevefeest' in de buurt. Het jonge
duo kocht zijn huis aan de rand van Overijse,
waar Annelies vroeger nog een tijdje woonde.
'Michaël heeft meer affiniteit met de streek.
Hij is van Dilbeek.' Zij groeide op in de Ant-
werpse Kempen en trok in het begin grote
ogen over de taalgevoeligheid in de Rand.
'Winkeliers spreken je hier automatisch aan
met *goeiedag, bonjour*. Dat sommige Vlamin-
gen daar aanstoot aan nemen, was voor mij
even schrikken.'

DE 'Ich finde Ruhe im Nervenzentrum'

'Die Katastrophe in Fukushima, war das 2011?' VRT-Nach-
richtensprecherin Annelies Van Herck dürfen wir nicht
nach Jahresrückblicken und Nachrichtenlisten fragen.
Bei einem Überfluss an Fakten verschwimmen Daten und
Zeitpunkte. 'Die wichtigste Nachricht sieht hier im Relax-
Sessel', zeigt sie auf ihren neugeborenen Sohn. Dennoch
brennt sie vor Ungeduld, wieder an die Arbeit zu gehen.
Sie findet Ruhe im Chaos des Nachrichtendienstes. 'Ich
werde froh sein, wenn ich wieder anfangen kann.' Das
wird im Februar sein. 'Große Momente in der Geschichte
in der ersten Reihe zu erleben, gibt ein phantastisches
Gefühl. Über die Ereignisse zu berichten, ist der Grund,
aus dem man das tut', sagt Annelies Van Herck. Auf unser
Nachhaken hin nennt sie den arabischen Frühling und
den Umsturz der diktatorischen Regimes durch das Volk
und die Entrüstung der Indignados als die wichtigsten
Entwicklungen des vergangenen Jahres.

Een beschermde ballonloods, een waterreservoir, schuilkelders, een stookgebouw en enkele loodsën is wat nog rest van de bewogen voorgeschiedenis van het PIVO in Asse. Historicus Luc Vandeweyer schreef met Jaak Ockeley en André Mertens een boek over de historiek van het huidige PIVO.

TEKST Tina Deneyer ■ FOTO Filip Claessens

De site van het Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO) op het grondgebied van Zellik en Relegem is een van de eerste militaire domeinen die gesaneerd en nagenoeg volledig herbestemd zijn. Op het enorme terrein vind je nog een aantal betonnen getuigen van de fascinerende geschiedenis van de site, die begint na de Eerste Wereldoorlog. 'Het Belgisch leger was in die periode op zoek naar ruimte om vliegvelden aan te leggen voor de luchtmacht. Het klinkt misschien vreemd, maar de legerleiding heeft in de eerste plaats voor het terrein van 25 hectare op de grens van Zellik en Relegem gekozen omwille van het gras', vertelt historicus Luc Vandeweyer. 'De ondergrond was namelijk heel belangrijk omdat er vliegtuigen en ballonnen moesten kunnen landen. Neem daarbij de spoorlijn Brussel-Dendermonde vlak naast het terrein en de nabijheid van Brussel en je hebt de ideale locatie.'

Ballonloods

Van 1921 tot 1940 deed de site dienst als basis voor waarnemingsballonnen. De kazerne kreeg de naam van kapitein-commandant Serge Eckstein, een ballonvaarder die in 1918 in Passendale sneuvelde. De ballonloods is het meest indrukwekkende overblijfsel van het

Van ballonloods tot vormingscentrum

militaire verleden van de PIVO-site. 'De ballonloods moest groot genoeg zijn om er een opgeblazen luchtballon in onder te brengen. Die ballon werd gebruikt om waarnemingen te doen en werd voortgetrokken vanop de grond. In de ballon zelf nam een verkenner plaats met een verrekijker. Vanop de grond werd de ballon tijdens zo'n waarnemingsopdracht beschermd door de artillerie, maar je moest toch een moedig man zijn om in zo'n ding plaats te durven nemen', vertelt Luc Vandeweyer. 'De gasinstallaties die werden gebruikt om de ballon te vullen met waterstofgas werden tijdens de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers ontmanteld. De ballonloods staat er nog altijd, maar in juni 2000 stortte tijdens een zwaar onweer een gedeelte in en dat heeft in de loop der jaren ernstig verval veroorzaakt. De loods is intussen beschermd als monument, maar de restauratie zal veel geld kosten en het is nog niet duidelijk welke herbestemming eraan gegeven zal worden.'

Depot

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de Ecksteinkazerne bezet door de Duitsers. Vanaf 1946 fungeerde de militaire site als bevoorradingsdepot voor de hele Belgische luchtmacht. 'De luchtmacht was een ingewikkelde organisatie geworden, omdat er met heel wat verschillende vliegtuigtypes werd gevlogen en ook het voertuigenpark was sterk uitgebreid. Dat betekende dat er een enorme hoeveelheid aan materiaal moest opgeslagen worden in Zellik. De werkplaatsen speelden in die jaren een belangrijke rol, want hier werden de herstellingswerkzaamheden

uitgevoerd en er werden ook onderdelen ter plekke gemaakt. Een heel aantal hangars worden nu nog door het PIVO gebruikt, maar de soldatenbarakken zijn verdwenen.'

PIVO

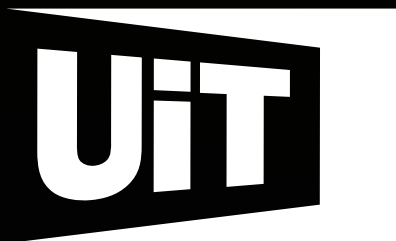
Het einde van de Koude Oorlog leidde tot drastische besparingen in het leger. De Ecksteinkazerne sloot de deuren in 1995, drie jaar later kocht de provincie Vlaams-Brabant het domein en bouwde er haar vormingscentrum uit voor onder meer politie-inspecteurs en brandweermannen. De provincie Vlaams-Brabant investeerde sinds de aankoop van de oude luchtmachtbasis 20 miljoen euro voor de sanering en de herbestemming van de site. Vandaag is het PIVO-domein een groene campus. Een deel van het domein werd omgetoerd tot ecologisch park. Momenteel wordt er ook een nieuw woonproject uit de grond gestampt met 86 wooneenheden, waarvan de eerste in 2015 klaar zouden moeten zijn.

i Het boek *Het PIVO in Zellik-Relegem. Van luchtmachtbasis tot vormingscentrum* van Jaak Ockeley, Luc Vandeweyer en André Mertens kost 20 euro. Je kunt het aanschaffen via de provincie, het PIVO en de gemeente Asse. Meer info: www.vlaamsbrabant.be

WIN

Het boek door een mail te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 van weg!

AGENDA
FEBRUARI
2012

in de Rand

© TINE DE WILDE

Filosofie op muziek

MU
ZIEK

Klaas Delrue neemt de trein naar Leuven, maar wordt wakker in Welkenraedt. De miskleun wordt vrolijk bezongen op de vierde langspeler van **Yevgueni**. In het titelnummer verwijst hij naar nog andere onhandigheden. Waarom trekt hij aan deuren, als er in reuzeletters duwen op staat? Dat hij nochtans aan een halve boodschap genoeg heeft, blijkt uit de slagzin in een ander lied *Ik hoor je niet, maar ik heb je wel begrepen*. Van de vroegere winnaar van de Nekka-wedstrijd wordt verwacht dat hij het peil van het Nederlandstalige lied hoog houdt. En dat lukt hem moeiteloos. Hij heeft ook veel te danken aan **Stef Kamil Carlens** van Zita Swoon, die hem als muziekproducer bijstaat. Met *Veel te mooie dag* neemt Klaas Delrue nog een keertje afscheid van vriendin Yasmine, die enkele jaren geleden ondanks

haar succes toch uit het leven stapte. Dubbelzinnig is het nummer *Verder zonder haar*, waarin hij niet zijn liefje, maar zijn voorste haarlijn bedoelt. De zanger profileert zich niet enkel als taaljongleur; hij ontpopt zich ook als een dichtende levensfilosoof: 'Het is de wind zelf niet die ruist, het zijn de blaren. Niet de tijd zelf gaat steeds sneller, maar de jaren'. ■ LD

Welkenraedt

Yevgueni

ZA • 4 FEB • 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA • 25 FEB • 20.15

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

De onbereikbare geliefde

VA
RIA

Droompartners kom je maar zelden tegen en als je er toch één tracht te strikken, is de kans groot dat je wordt afgewezen. De onbereikbare geliefde staat centraal op de 19e editie van Saint-Amour. De literaire karavaan brengt succesvolle schrijvers voor het voetlicht. Er worden ook kortfilms geprogrammeerd. Voor de muzikale buitelingen staat **Dez Mona** garant. Met zijn overrompelende stem treedt Gregoy Frateur in het voetspoor van Nina Simone en Marianne Faithfull. Popauteur **Peter Buwalda** leest voor uit zijn noodlotsdrama *Bonita Avenue*, genoemd naar een laan in Berkeley. **Pieter Frans Thomése** rapporteert over de ongeplande reis die hij met zijn vriend J.Kessels ondernam naar Sankt Pauli, de verloederde Hamburgse hoerenbuurt. De Nederlandse schrijfster **Floortje Zwieterman** (Andrea Oostdijk) neemt ons mee naar het laat 19e eeuwse Engeland, waar Oscar Wilde het slachtoffer werd van de Victoriaanse seksuele moraal. In haar verhaal *Een groene bloem* moet Adrian opboksen tegen evenveel maatschappelijk onbegrip. De Britse auteur **David Mitchell** grasduint in zijn historische roman *De niet verhoorde geboden van Jacob de Zoet*. De domineeszoon heeft een onaangestast moreel besef tot hij de vroedvrouw Orito leert kennen. Het originele, exotische verhaal speelt zich af op een paaleiland, dat door een houten brug verbonden is met de Japanse havenstad Nagasaki. ■ LD

De onbereikbare

Saint Amour

ZO • 12 FEB • 20.00

Brussel, KVS, www.kvs.be

VR • 17 FEB • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

BONITA AVENUE

Haantje, kuddebeest of pus

DA
NS

Moeten mannen voldoen aan een verwachtingspatroon? Welke eigenschappen zijn doorslaggevend om maatschappelijk aanvaard te worden?

In *Lonesome Cowboy* analyseert choreograaf **Philippe Saire** zowel het haantjesgedrag als de grijze muis mentaliteit en het kuddegeestesyndroom. Hij inspireerde zich op repetitieve foto's van worstelende mannen van Eduard Muybridge en op cultfilms als *Cool Hand Luke* van Stuart Rosenberg met Paul Newman in de titelrol en *Full Metal Jacket* van Stanley Kubrick. In hun Schotse kilt zien de vijf mannen er

ietwat grappig uit. Hun koelbloedig imago wordt erdoor onderuit gehaald. Op hilarische reacties uit de zaal wordt niet gereageerd. De dansers lijken uiterlijk heel sterk op elkaar, alsof ze uit hetzelfde nest komen. Dat ze een hecht team vormen, valt te betwijfelen. Ze beschouwen de anderen als dwarsliggers en rivalen. Toch ontkiemt er een gemeenschappelijk gevoel dat zou kunnen uitmonden in solidariteit, maar intriges en machts spelletjes gooien roet in het eten.

Geregeld zet een personage zijn tegenspeler via schijnbewegingen op het verkeerde been. Zonder scrupules grijpen de dansers elkaar bij de kraag of bij hun nekvel. De choreografie zou zeker passen in een antieke

arena. Nu zijn de gevechten gereduceerd tot ontspoorde huiskamertaferelen. Wanneer ze in lighouding gelijktijdig over het zwarte grind bewegen, is hun lichaamstaal gebaseerd op walsende paren. Philippe Saire maakt het hen in deze positie niet gemakkelijk. Als ze hun biceps tonen, denken we onvermijdelijk aan de feministische parodieën van het Wuppertaler Tanztheater. Het Zwitserse gezelschap toont echter geen sprankeltje emotie.

De dansers zijn grotendeels gerekruteerd uit de sport- en atletiekwereld. Er wordt even wild geworsteld als in een boksmatch. De spelers dienen hun trots opzij te schuiven en hun angst te overwinnen. Sobere keyboard

Samen naar de top van de berg

VA
RIA

De aangehouden tonen van het handharmonium trekken de voorstelling van de Dhad Gypsies uit Rajasthan langzaam op gang. De tabla percussionisten brengen vaart in het concert over de universele liefde.

Als een fakir met vuur en glas wonderbaarlijke stunts uithaalt, borrelt er ook spanning op uit de muziek. Een kleurrijk uitgedoste danseres glipt als een slang over het speelveld tot ze zich uitdagend opricht. Zij spuit geen dodelijk gif maar kruipt, rolt en knielt voor het publiek tot ze gelijkgestemde zielen vindt.

'We vieren tijdens iedere show de universele liefde', licht **Rahis Bharti** toe. 'Als we onze levensvreugde met de toeschouwer kunnen delen, is onze missie geslaagd. In de negen jaar van ons bestaan hebben we een groot deel van de wereld gezien. In tegenstelling tot de Roma-zigeuners hebben we geen nomadische roots. De Dhad familie is afkomstig uit een klein dorpje in Noord-West

India. Mijn voorouders speelden voor de maharadja's, de koningen en de koninginnen van Rajasthan. De muziek werd van generatie op generatie doorgegeven. De *kelbeliya* dans geldt als de oudste zigeunerdans. Zij mag enkel door de **Dhad Gypsies** worden uitgevoerd.'

In Andalusië kwam Rahis Bharti in contact met enkele flamencofamilies. 'Hun manier om liefde en pijn uit te drukken, lijkt sterk op onze benadering', stelt hij vast. 'Intense gevoelens wekken overal krachtige expressievormen op. Tot mijn verbazing kunnen de emoties in Europa even hoog oplopen als in India. Ik dacht altijd dat zigeuners veel passioneel waren dan niet-zigeuners, maar ik heb mijn vooroordelen moeten afwerpen.' De traditionele zigeunermelodieën worden tegenwoordig ook gekruid met een vleugje reggae. 'Sinds we bevriend zijn met Jamaicaanse muzikanten kunnen we aan hun muzikale lokroep niet meer weerstaan. Bob Marley zou het hebben geapprecieerd, denk ik.'

© FRANK DIEMEL

Praten met de doden

Maanvirus is een detectiveverhaal-met-thriller-allures voor kinderen. Er werd een mooi meisje vermoord, maar van de dader is geen spoor. Het meisje heeft alleen een vreemde ketting van zwarte takjes om haar hals. En alsof dat nog niet genoeg is, verdwijnt een dag later haar lichaam. Daarom gaan drie zussen op onderzoek uit. Ze maken daarbij gebruik van bovennatuurlijke praktijken: wichelroede lopen, met de doden praten, gedachten en zelfs ingewanden lezen. Tot hun eigen verbazing boeken ze met hun ongewone methodes nog resultaat ook.

In *Maanvirus* zit humor, maar wordt ook stevig gegriezeld met heksen en gevaarlijke honden. De magische omstandigheden maken duidelijk dat op het toneel alles kan en dat fantasie en het bovennatuurlijke goed samengaan. Niet dat de kinderen die getuige zijn van deze voorstelling blaasjes wordt wijsgemaakt, maar ze worden wel aangestoken door het maanvirus. Logica komt dan pas op de tweede plaats. **Theatergroep Max** uit Rotterdam maakt theater voor alle leeftijden. De voorstelling is een herneming van een stuk van Moniek Merx en Theater Artemis dat tien jaar geleden zo'n succes was dat het genomineerd werd voor de 1000 Watt-theaterprijs. ■ MB

VR · 24 FEB · 20.00
Maanvirus (+9j)

Theatergroep Max
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

sy

melodieën veranderen stapsgewijs in onversneden rock. In zijn thuisbasis in Lausanne, werkt Philippe Saire naarstig voort aan aanstekelijke choreografieën. 'Wonderen kan ik niet verrichten, maar ik heb de danswereld nieuwe impulsen gegeven', zegt hij. Het dansgezelschap van Philippe Saire is een begrip in Zwitserland. Het komt voor de eerste keer naar België. ■ LUDO DOSOGNE

ZA · 11 FEB · 20.30

Lonesome cowboy

Philippe Saire
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Pianocat klauwt

JA
ZZ

Voortdurend verandert de stemming in *The Institute of Higher Learning*. Daar zorgt de vingervlugge Amerikaanse pianocat **Kenny Werner** voor. Terwijl de arrangementen van het **Brussels Jazz Orchestra** een natuurlijk, organisch verloop kennen, gaat de klaviervirtuoos heftig tekeer. Hij klauwt, klopt en slaat op de toetsen. De onverwoestbare Animals- klassieker *House of the Rising Sun* krijgt een verrassende facelift. Kenny Werner werkt al sinds 1999 samen met het Brussels Jazz Orchestra. Dat resulteerde acht jaar geleden in het album *Naked in the Cosmos*. Recensenten noemden de plaat een 'mijlpaal in de bigband geschiedenis'. ■ LD

WO · 29 FEB · 20.30

Institute of Higher Learning

Brussels Jazz Orchestra & Kenny Werner
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

Dat er zowel hindoes als islamieten lid zijn van de groep vormt geen probleem. 'Hoewel we verschillende religies aanhangen, maken we dezelfde muziek. Telkens we samenkomen, verenigen onze harten en zielen zich. Bovendien zoeken we aansluiting met het innerlijke van het publiek. Alleen samen kunnen we de top van de berg bereiken.' Ook de instrumenten zoeken de dialoog op. De *dholakdrum* communiceert met de *tabla* en het handharmonium. Ook de castagnetten vervullen een strategische rol. De fakir zet een waterkruik op zijn hoofd. Hij overmeestert het vuur. 'Wie de natuurkrachten in goede banen leidt, kan zijn energie volledig in dienst stellen van de liefde', besluit Rahis Bharti. ■ LUDO DOSOGNE

WO · 15 FEB · 20.30

Dhoad Gypsies

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90
Om 19.15 uur wordt
een wereldmaaltijd geserveerd.

Orejona

OVERIJSE Nu het al passief wonen en energiezuinig bouwen is wat de klok slaat, is het vreemd te bedenken dat één van de eerste energieautonome huizen niet eens zo lang geleden gerealiseerd werd. Woning Orejona bevindt zich in de bossen van Overijse en is van de hand van visionair architect en tekenaar Luc Schuiten. Schuiten bouwde deze woning voor zijn gezin in 1976. Zonnepanelen en windenergie zouden voorzien in de energiebehoefte. Verder inspireerde Schuiten zich voor het ontwerp op levende organismen en natuurlijke vormen. De woning Orejona imponeert niet in het landschap, maar verzoent zich met de bosrijke omgeving. De zonnepanelen van het zadeldak staan vol zonnepanelen. Gekleurde glaspartijen in de uitstekende dakkapellen zorgen binnenin voor een poëtisch lichtspel. De leefruimtes lopen in elkaar over, houten elementen en witgepleisterde wanden wisselen elkaar af. Geen strakke, rechte geometrie. De wanden zijn afgerond, de badkuip is als een beschermende handpalm, groene wijnflessen zijn in de gevel verwerkt als glasmazaïeken. De artistieke expressie van Schuiten schuilt in elk detail. Of de techniciteit en energiedoelmatigheid optimaal zijn? Vast staat dat deze woning een betekenisvolle realisatie is die de weg opende naar een ecologisch bewustzijn. Schuiten ging nadien verder met zijn futuristische projecten van vegetale architectuur, duurzame stedenbouw en transportmiddelen waarmee hij innoverende antwoorden op de huidige milieuproblematiek geeft. ■ TDW

i Onze medewerkster Tine De Wilde gaat in de rubriek **bouwwerk** op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende architectuur in de Rand.

Letters in klanken, moorden in musical

**MU
ZIEK**

Dag in dag uit worden we geconfronteerd met storende geluiden van ronkende motoren en luidruchtige passanten. Maar het klankalfabet, dat Jan Goovaerts ter gelegenheid van de 40e verjaardag van de bibliotheek van Meise componeerde, mag oorstrelend worden genoemd.

Als pianoleraar weet hij precies welke toetsen hij moet aanslaan en in welk tempo en ritme hij de noten en tonen moet combineren om de luisteraar te bekoren. Ditmaal maakt hij echter enkel gebruik van vier verschillende stemmen: een sopraan, een mezzosopraan, een tenor en een bas. 'Elke letter wordt onder handen genomen', licht **Jan Goovaerts** toe. 'A

roept zowel associaties op met de geboorteschreeuw als met het begin van de mensheid. Z verwijst naar de slaap en de dood. N zinspeelt als neusklank op de boosheid. Zodra deze letter een verbond aangaat met O verschuift de aandacht naar de ontkenning. De sopraan en de bas verklanken in M de liefde.' Aan iedere letter wordt gemiddeld een minuut gewijd, zodat de luisteraar een half uur lang in een pitig klankbad wordt gedompeld.

Na de pauze verschijnt de geest van ladykiller Henri-Désirée Landru op het toneel. Een verteller roept de sfeer op van de jaren twintig, toen de beruchte gangster honderden vrouwen oplichtte, waarvan hij er een groot aantal ook naar de andere wereld hielp totdat hij tot de guillotine werd veroordeeld. 'De licht verteerbare muziek van deze ludieke musical roept herinneringen op aan de Belle Époque', legt Jan Goovaerts uit. 'Ik heb elementen uit de jazz, de salonmuziek en de wals met elkaar gemixt. Soms klinkt het allemaal heel uitgelaten; maar op andere momenten wordt de muziek impressionistisch. De liedjesteksten van

Fijn stof is een doder

**VOR
MING**

Vlaanderen scoort zeer slecht op het vlak van luchtvervuiling. De hoeveelheid fijn stof is niet te onderschatten. Volgens cardioloog Marc Goethals van het Onze-Lieve-Vrouweziekenhuis in Aalst vermindert zij onze gemiddelde levensverwachting met 13,6 maanden. De bevolkingsdichtheid, het uitgebreide wegennet, de lintbebouwing en de industrialisatie zijn hiervoor verantwoordelijk. Alleen structurele maatregelen kunnen de ontwikkeling van gevaarlijke stofwolken terugdringen. Een smogalarm is te verkiezen boven

een snelheidsbeperking. Dieselveerkeer zou wegens de hoge graad aan uitlaatgassen ontmoedigd moeten worden. Ook roetfilters zouden nuttig zijn. Door het openbaar vervoer te verbeteren en het rekeningrijden in drukke zones te bevorderen, kan de verkeersdrukke worden ingedijkt. Uit een studie van de intergewestelijke cel voor het leefmilieu blijkt dat er jaarlijks 13.000 mensen sterven door het fijne stof in de lucht. Vooral bij koude en windstille zijn er veel slachtoffers. De slechte lucht wordt dan niet afgevoerd.

Kurt Segers hebben een grappige – in vele gevallen ook cynische – ondertoon. Vermakelijk zijn de liederen over de roos. Landru lokt de vrouwen met die liefdesbloem. Meestal heeft zij een beschermende functie, maar bij de kapiteinsvrouw ligt de nadruk op haar gevaarlijke kantjes. Geen rozen zonder doornen! Op het einde van elk lied wordt een sleutelwoord opgeroepen.' De theatrale setting van de musical blijft erg sober. Goovaerts hoopt zoveel mogelijk via de muziek te vertellen. *Landru* wordt ook op cd uitgebracht.

De Grimbergse componist is al langer bedrijvig in de wereld van de podiumkunsten. Hij verklankte vijf jaar geleden *Het moment waarop we niets van elkaar wisten* van Peter Handke. Met Pat Van Hemelrijck realiseerde hij *Manicuur*. Zijn pianospelende handen voerden een choreografie uit. Een videocamera volgde iedere beweging, die op een projectiescherm werd uitvergroot. ■ LUDO DOSOGNE

24 EN 25 FEB · 20.00

Letters op klanken en killer op planken

Jan Goovaerts

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 6174

Verbazingwekkende kinderliedjes

KLAS
SIEK

De Russische schrijver Vádim Levin schreef vijftien absurde rijmgedichtjes, die sterk lijken op onze ulevellen, de korte versjes op de vroegere snoepwikkels. Alexander Knaifel zette ze op muziek. **Walpurgis** brengt de cyclus onder de noemer *Stom Paard* in een vlotte bewerking van **Judith Vindevogel** sinds de Zomer van Antwerpen op de planken. De miniaturen rapporteren over banale voorvallen, die door de muziek en de lange stiltes een vreemde wending krijgen. *In alles nat* voel je de regendruppels. *Mikkie Makkie kat* handelt vanzelfsprekend over een kat. We vernemen niet veel over haar. *Ze zingt een lieke op de mat!* En zelfs zonder vaste toon vindt de dichter het heel

schoon. Later passeren ook een jonge straat-hond, een stier, een olifant en twee verstrooide professoren de revue. We zijn getuige van een geheimzinnig ritueel. Pianist **Johan Bos-sers** en sopraan **Thaïs Scholiers** maken ons altijd maar nieuwsgieriger. Wanneer een koffer wordt uitgepakt, verschijnt een andere, iets kleinere koffer en dat gaat zo maar door, zoals bij de matroesjka poppetjes. Als aperitiefconcert kan deze ongewone Walpurgis-productie zeker tellen. ■ LD

ZO · 5 FEB · 11.00

Stom paard

Walpurgis

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Goethals maakt zich ook zorgen over de voortvarende boomkap projecten. Elke boom vangt koolstof op en schenkt ons meer zuurstof. De recente protestacties in het Antwerpse droeg hij een warm hart toe. ■ LD

DI · 7 FEB · 14.00

Fijn stof, echt zo fijn?

Marc Goethals, cardioloog
Sint-Ulriks-Kapelle,
kasteel La Motte,
02 466 20 30

Heilzame blues

MU
ZIEK

Als producer en boegbeeld van TC Matic was **Jean-Marie Aerts** al van in zijn prilste professionele jaren een vurig pleitbezorger van de blues. Dat elke muziekcultuur zijn eigen blues creëert, bewijst hij tijdens de voorjaartournee van *The Messieurs Blues*. Met **Filip Casteels** en **Patrick Riguelle** brengt hij de zwarte pioniers Sonny Boy Williams, Robert Johnson, Muddy Waters en John Lee Hooker opnieuw tot leven. Voor sommige nummers volstaat één enkel akkoord, vaak nog verklankt door ritmisch voetgestamp of handgeklap. Zelfs schudden met een half gevuld lucifersdoosje kan als leidraad dienen. De wegbereiders uit het gospelcircuit worden niet vergeten. Ook Jimi Hendrix hoort in het rijtje thuis. Met *Red House* en *Electric Ladyland* beschouwen de Blues Messieurs hem als de belangrijkste vertegenwoordiger van de elektrische blues. Na hun virtuele reis langs de Mississippi halen ze een frisse neus op andere continenten. Bij de ska-gemeenschappen op Jamaica bijvoorbeeld. *No woman, no cry* van Bob Marley heeft alle eigenschappen van de blues, ook al wordt de song als reggae getypeerd. Op Cuba snuiven ze de bluesfeer op van de Buena Vista Social Club. De songs van John Mayall prijken hoog op de Europees-Britse tak van de blues. Zo werd een repertoire opgebouwd van muziek, die goed is voor lichaam en geest. Al de gekozen nummers bezitten geneeskraft, volgens deze messieurs. ■ LD

ZA · 11 FEB · 20.30

The Messieurs Blues

Jean-Marie Aerts, Filip Casteels & Patrick Riguelle
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

John Lee Hooker

agenda

PO
DIUM

THEATER

Helden in de sport

Karl Vannieuwkerke & Les Supappes

DO · 2 FEB · 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

WO · 8 FEB · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 9 FEB · 20.30

Wat is drinken?

Lazarus

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

2 EN 3 FEB · 14.00 EN 20.00

Kom van dat dak af

De Komediecompagnie

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Bang

Marthatentatief & Johan Petit

ZA · 4 FEB · 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 15 FEB · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 8 FEB · 20.15

The Tatiana Aarons Experience

Tom Struyf & O.T. Theater

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR · 10 FEB · 20.30

Hitler is dood

Braakland Zhebiling & 't Arsenaal

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 23 FEB · 20.30

Herfstsonate

TheaterMalpertuis / 't Arsenaal

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 23 FEB · 20.30

Zielsverwanten

Peter De Graef

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 29 FEB · 20.30

f=ma

Exiles

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

KIDS

VR · 10 FEB · 19.30

Chicken run (+8j)

Familiefilm

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

ZA · 11 FEB · 15.00

Oetsie Poetsie (+2,5j)

Figurentheater Vlinders en Co
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA · 11 FEB · 20.00

Cezar mijn broer is een paard (7-12j)

Fabuleus

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 12 FEB · 10.30

Pelle de politiewagen (+4j)

familiefilm

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 12 FEB · 15.00

Z van zokken (+5j)

Theater Anna's Steen

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

Karla en Katrine (21/2)

Komaneko (22/2)

ZO · 12 FEB · 15.00

Groot feest in het dorp (+3j)

Symfolies
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 15 FEB · 14.00

Carnavalshow

Clown Piekje
Drogenbos, GBS Wonderwijzer,
02 333 05 70

ZA · 18 FEB · 19.00

De reuzekrokodil (4-8j)

De Leesbeesten lezen R. Dahl
Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 92

ZA · 18 FEB · 20.00

Pas Perdue (+6j)

Les Argonautes
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 18 FEB · 20.00

Lukas en de gebroken toverstaf (4-9j)

Estoria / Jeugd en Muziek
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 19 FEB · 11.00

Patatje oorlog

familiefilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 19 FEB · 15.00

The Adventures of Tintin – Secret of the Unicorn (+9j)

familiefilm
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO · 19 FEB · 15.00

Twist (+6j)

Kopergietery
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI · 21 FEB · 15.00

Karla en Katrine

familiefilm
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 22 FEB · 15.00

Komaneko (+3j)

familiefilm
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

WO · 22 FEB · 19.30

Cyclos (+8j)

La Réalité Renée /
Kopergietery / Fisheye
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 24 FEB · 20.00

Maanvirus (+9j)

Theatergroep Max
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 24 FEB · 20.00

Carroussel des moutons (+6j)

D'Irque & Fien
Overijse,
CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO · 26 FEB · 13.30

Pepernotfestival (+3j)

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

HUMOR

3 EN 4 FEB · 20.30

Hoe moet het nu verder?

Philippe Geubels
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

Working Class Hero

Nigel Williams
8 EN 9 FEB · 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
VR · 24 FEB · 20.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

9 EN 10 FEB · 20.00

Terra Rare

De Frivole Framboos
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 10 FEB · 20.30

Het experiment

Henk Rijckaert
Hoeilaart, De Eekhoorn, 02 657 05 04

Gelukkig

De Schedelgeboorten
DO · 16 FEB · 20.30
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21
WO · 22 FEB · 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 16 FEB · 20.30

Otaku

Joost Vandecasteele
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 17 FEB · 20.00

Broekvent

Wurre Wurre
Wezembeek-Oppeem, GC de Kam,
02 731 43 31

Dertien jaar, best of

Gino Sancti
ZA · 4 FEB · 20.30
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79
VR · 17 FEB · 20.30
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

17, 18 EN 19 FEB · 20.00 EN 16.00

Mon komt uit 't prison

Echt Antwaarps Teater
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

DANS

ZA · 11 FEB · 20.30

Lonesome cowboy

Philippe Saire
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

LITERATUUR

ZA · 18 FEB · 20.30

A la française

Bodixel
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MU ZIEK

DO · 2 FEB · 14.00

Moederziel allene

Willem Vermandere
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

2 TOT 5 FEB

Koñec

De Nieuwe Snaar
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 3 FEB · 20.00

No Goodbye at all

Lady Linn and Her Magnificent Seven
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR · 3 FEB · 20.00

Mijn huis

Eva De Roovere
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 3 FEB · 20.30

Ronny Mosuse

tapijtcconcert
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

Lonesome cowboy (11/2)

Hinterland (10/2)

Renato Borghetti (18/2)

Welkenraedt

Yevgueni

ZA · 4 FEB · 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 25 FEB · 20.15

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO · 9 FEB · 20.00

Liefdeslied

Lenny Kuhr

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 9 FEB · 20.00

Alles gaat over

Willem Vermandere

Linkebeek, CC de Moelie,
02 380 77 51

VR · 10 FEB · 20.30

Hinterland

An Pierlé & White Velvet

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WIN

Een duoticket voor
An Piérle & White Velvet
door te mailen naar
randkrant@derand.be.
De eerste mail wint!

VR · 10 FEB · 20.30

Udo

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 10 FEB · 20.30

Botswing

Ierse avond

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

VR · 10 FEB · 20.30

Puur Songs

Pascal Deweze

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZA · 11 FEB · 20.30

The Messieurs Blues

Jean-Marie Aerts,

Filip Casteels &

Patrick Riguelle

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 11 FEB · 20.30

Nathalie Meskens

tapijtcconcert

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

DO · 16 FEB · 20.30

The Fortunate Few

graanzolderconcert

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 17 FEB · 20.30

Squadra Bossa Cultura

Buscemi

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA · 18 FEB · 20.00

Renato Borghetti

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

ZA · 18 FEB · 20.15

Een man als ik ontmoet je niet elke dag

Guido Belcanto

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 19 FEB · 20.30

Noche de carnaval

Juan Carlos Caceres

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

18 EN 19 FEB · 20.30 EN 19.00

Koñec

De Nieuwe Snaar

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 23 FEB · 20.30

Songs we embrace

Lais & Maandacht

Dilbeek, CC Westrand,

02 466 20 30

24 EN 25 FEB · 20.00

Letters op klanken en killer op planken

Jan Goovaerts

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 25 FEB · 20.30

Ladies first

Voice Male

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 25 FEB · 20.30

Jukebox 2000

Van den Eynde, Embrechts & Bauwens

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

KLASSIEK

DO · 2 FEB · 20.30

Mozart, Brahms, Poulenc en Ravel

pianoduo Mephisto

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 5 FEB · 11.00

Odyssea Ensemble

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 5 FEB · 11.00

Stom paard

Walpurgis

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO · 5 FEB · 11.00

Catherine Daron, Jean-Luc Impe & Michel Goossens

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI · 7 FEB · 20.30

Symfonieorkest Lemmensinstituut

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 15 FEB · 20.30

Frans Schubert – lezing en concert

Jos Van Immerseel

Ossel, Sint-Jan-De-Doperkerk,
02 263 03 43

ZO · 19 FEB · 11.00

Laura Nykänen & Christel Kessels

mezzosopraan & piano

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

JAZZ

DO · 16 FEB · 20.30

Nathalie Loriers & Philippe Aerts

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 29 FEB · 20.30

Institute of Higher Learning

Brussels Jazz Orchestra

& Kenny Werner

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

FI LM

WO · 1 FEB · 20.30

Les Géants

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Lena

WO · 1 FEB · 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

MA · 6 FEB · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 14 FEB · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Carnage (28/2)

La source des femmes (14 en 28/2)

Suriname (15/2)

Ides of March

ZO · 5 FEB · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 7 FEB · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Tous les soleils

MA · 6 FEB · 14.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 13 FEB · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Hasta la vista

WO · 8 FEB · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 12 FEB · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO · 16 FEB · 15.00 EN 20.00

Wezembeek-Opem, GC de Kam,
02 731 43 31

DI · 28 FEB · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 9 FEB · 14.00

The English Patient

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

MA · 13 FEB · 20.30

Sneakpreview

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

La source des femmes

DI · 14 FEB · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 28 FEB · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 15 FEB · 20.30

The Twilight Saga – Breaking Down

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

The Adventures of Tintin – Secret of the Unicorn

MA · 20 FEB · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 21 FEB · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 22 FEB · 15.00 EN 20.00

Wezembeek-Opem, GC de Kam,
02 731 43 31

22 EN 23 FEB · 20.30 EN 15.00

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI · 21 FEB · 20.30

The Future

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 26 FEB · 20.00

We need to talk about Kevin

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 28 FEB · 20.30

Carnage

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

EX
PO

24 FEB TOT 29 MAA

Revolving doors – Marcel Duchamp

Van de Moortele, Ceulers,
Ryslavy & Arns

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 29 FEB

Annick Van Daele

Wezembeek-Opem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 26 FEB

De toekomst kwam uit de lucht

Brussel, Jubelparkmuseum,
www.kmkg-mrah.be

TOT 29 FEB

Kleine verhalen, straffe verhalen

David Legrève

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VOR
MING

DI · 7 FEB · 14.00

Fijn stof, echt zo fijn?

Marc Goethals, cardioloog
Sint-Ulriks-Kapelle,
kasteel La Motte,
02 466 20 30

MA · 13 FEB · 15.00

Ethiopië, het voormalige Abyssinië

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 14 FEB · 20.00

Het Gulden Vlies

E. De Maerschalk
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 15 FEB · 20.00

Suriname

Jean-Pierre & Mieke Demarsin
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

MA · 27 FEB · 20.00

Gerard Mortier over zijn Duitsland

Brussel, Goetheinstituut,
www.goethe.de/bruessel

DI · 28 FEB · 14.00

Palliatieve zorg

Annemie D'Heer, verpleegkundige
Sint-Ulriks-Kapelle,
kasteel La Motte, 02 466 20 30

OP
STAP

DO · 9 FEB · 14.00

Natuurwandeling in Vossem

Tervuren, Pastorieplein, 0477 32 83 61

ZO · 12 FEB · 14.00

Cupido dwarrelt in het bos

Hoeilaart, Bosmuseum, 02 658 24 94

DO · 16 FEB · 14.00

De warande van Tervuren

Tervuren, Marktplaats, 0477 32 83 61

VA
RIA

3, 4, 10, 11, 17 EN 18 FEB · 20.00

Nalingi yo, Sabana de musical

Zaventem, Sport- en
evenementenhal,
www.zaventem.be/
cultuur_en_toerisme

De onbereikbare

Saint Amour

ZO · 12 FEB · 20.00

Brussel, KVS, www.kvs.be

VR · 17 FEB · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MA · 13 FEB · 14.30

Segers, Van Hoeydonck, Quirynen en Clown Rocky

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

WO · 15 FEB · 20.30

Dhoad Gypsies

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Saint Amour (12 en 14/2)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UiTdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UiTdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
UiTdatabank.be

Sabeniens on stage

***Nalingi yo, Sabena de musical* bevat alle onontbeerlijke ingrediënten voor een geslaagde musical: een love story, een lach, een traan, en uiteraard de bewogen geschiedenis van de legendarische luchtvaartmaatschappij Sabena.**

TEKST Joke Bellen ■ FOTO Filip Claessens

Als iemand een musical over Sabena moest schrijven, dan was het wel Eva Bruyninckx. Tot aan het faillissement werkte ze als *check-in en boarding agent* of *grondhostess* voor de bekendste vliegtuigmaatschappij van België. Daarna ging ze aan de slag bij de dienst cultuur van de gemeente Zaventem. Ondertussen schreef ze twee humoristische theatervoorstellingen. 'In 2001, tijdens de zwanenzang van Sabena, speelde ik mee in de revue *100 ten 100*. Dat was een emotionele periode. Het afscheid van Sabena viel me zwaar. Tijdens de repetities was het natuurlijk een belangrijk gespreksonderwerp, want haast iedereen had familie of vrienden die voor Sabena werkten. Het duurde dan ook niet lang vooraleer het idee van een musical ontstond. Achter Sabena zat immers niet alleen een interessante, maar ook een bewogen geschiedenis. Vooral onze vaste regisseur, Hugo Segers, zag er een verhaal in.'

George in Kongo

Het verhaal zit ingenieus in elkaar. 'De musical gaat over George Bries, een gepensio-

neerde Sabenapiloot, en zijn gezin dat bijna integraal op de luchthaven werkt. De oude man lijdt aan Alzheimer en hij mijmert vaak over de glorie van zijn luchtvaartmaatschappij. Zo komen we via flashbacks onvermijdelijk in Belgisch Kongo terecht, want het is onze ex-kolonie die Sabena heeft groot gemaakt. De jonge George ontmoet er zijn eerste liefde, de Congolese Marie. Ondertussen gaat het steeds slechter met Sabena en maakt de familie van George zich grote zorgen over haar toekomst.'

Ondanks alle hindernissen die de personages moeten overwinnen, is *Nalingi yo, Sabena de musical* een vrolijke voorstelling. 'We spelen graag met grappige clichés. Je kent ze wel, de piloten die stewardessen versieren en zo *troubles* veroorzaken, oude dametjes die met hun hondje krampachtig onder de arm op het vliegtuig stappen, missionarissen en missiezusters die zich niet erg orthodox gedragen. Humor is heel belangrijk voor mij: de eerste voorstelling die ik schreef, was een parodie op een musical, *Dorothy in mannenland*, mijn tweede stuk was een zogenaamde soapkomedie, *Les boys*, over het homomilieeu.'

Golfengte

Voor de concrete uitwerking van de musical kon Bruyninckx rekenen op een professionele ploeg. 'Onze sterkte is dat we goed kunnen samenwerken. Ik zit op dezelfde golfengte als componist Erik Van Geit. Als we samen aan de piano zitten, komen de ideeën haast vanzelf. Soms begin ik te zingen wat in mijn hoofd opkomt en vult Erik aan, soms werkt hij alleen aan een lied. Hugo, de regisseur, maakt prachtige beelden op scène en ook choreografe Karolina Wolkowiecka en koorleidster

Hilde Decoster leveren uitstekend werk af. Ik ben alvast heel gelukkig met het resultaat.'

Het werven van goede spelers voor de musical verliep vrij vlot. 'We hadden ontzettend veel kandidaten voor de audities en we hebben iedereen die voldoende gemotiveerd en geëngageerd was een plaatsje in de musical kunnen geven. Naar een geschikte Marie moesten we iets langer zoeken. Uiteindelijk kwamen we terecht bij Abigail Abraham, die toen nog moest afstuderen aan het Koninklijk Conservatorium in Brussel. Ze is een zeer getalenteerde musicalactrice; ondertussen heeft ze een vaste rol te pakken in de televisiesoap *Thuis*.'

Dat het tien jaar duurde voor de musical er kwam, is volgens Bruyninckx niet zo vreemd. 'In de eerste jaren na het verdwijnen van Sabena waren de emoties nog te hevig. Ik kon de confrontatie niet aan. Dat de *Sabeniens* een grote familie waren, is geen mythe. Onze avondploeg bestond uit driehonderd medewerkers die elkaar dag in dag uit zagen. We hadden veel contacten met reizigers, maakten de gekste dingen mee. Als het moeilijk was, hielpen we mekaar. Er werd ook meer geknuffeld onder collega's dan op de gemiddelde werkvloer. Die warmte, die mis ik nog.'

3, 4, 10, 11, 17 EN 18 FEB - 20.00

Nalingi yo, Sabena de musical

Zaventem, sport- en evenementenhal,
www.zaventem.be/cultuur_en_toerisme

TOT 26 FEB

De toekomst kwam uit de lucht

expo over Sabena
Brussel, Jubelparkmuseum,
www.kmkg-mrah.be

Job-Link helpt mensen met een arbeidshandicap aan een baan

‘Mijn beperking is mijn troef’

‘Zonder mijn handicap had ik nooit deze geweldige baan gehad.’ Patrick Luypaert uit Grimbergen heeft een motorische beperking. Hij is instructeur bij Job-Link Halle en helpt mensen met een arbeidshandicap aan een baan. TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Mensen met een handicap raken in Vlaanderen te weinig aan de slag’, schrijft burgerrechtenorganisatie GRIP (Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap) in een kritisch rapport. Patrick Luypaert is een voorbeeld van hoe het anders kan. Hij heeft het in de eerste plaats aan zijn communicatievaardigheden, sociale ingesteldheid en opgebouwde expertise te danken dat Job-Link Halle in hem de ideale instructeur niet-manuele beroepen zag. Door zijn aangeboren motorische beperking kan hij zich perfect inleven in de doelgroep waarvoor hij werkt. ‘Job-Link helpt mensen met een arbeidshandicap aan het werk of helpt hen hun baan te behouden. Ik heb hier negen jaar geleden de opleiding computervaardigheden gevolgd waarvan ik nu zelf instructeur ben. Dat is een droomjob. Ik was er mij niet van bewust dat ik die kon.’

Afgeserveerd

Patrick's rechter lichaamshelft is onvoldoende ontwikkeld, waardoor hij moeilijk kan stappen en zijn fijne motoriek verstoord is. Zijn omgeving focuste lange tijd te veel op zijn (fysieke) beperkingen en te weinig op zijn (verstandelijke) capaciteiten. ‘Op school raadde men mij de richting kantoor af omdat mijn talenkennis niet goed genoeg zou zijn. Ik volgde dan maar hout-

bewerking, tot het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) de risico's op ongevalen te hoog vond en mij doorverwees naar tuinbouw in het buitengewoon onderwijs. Die richting was te licht voor mij. Ik heb een fysieke handicap, geen verstandelijke. Toch ben ik er maar gebleven, omdat ik het beu was te veranderen’, zegt Patrick. Hij voegt er meteen aan toe: ‘Met zware tuinbouwmachines had ik nooit kunnen werken. De school zei me dat ik zou kunnen bloemschikken in een tuincenter, maar wie zegt dat ik dat wilde?’ Na het afstuderen was Patrick een tijdlang werkloos, tot Job-Link bij hem aanklopte en hem de kans bood op een computeropleiding en een aangepaste stage. Vandaag doet Patrick Luypaert toch het kantoorwerk dat hij ambieerde.

Gelijke rechten

Dat onverwachte geluk is lang niet elke persoon met een beperking weggelegd, weet men ook bij GRIP. Deze burgerrechtenorganisatie schreef een schaduwrapport bij het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (2006). Ons land ratificeerde dat verdrag op 2 juli 2009. In augustus 2011 werd de toepassing van die VN-regels in een overheidsrapport geëvalueerd. GRIP deed hetzelfde, maar kritischer. De VN zullen haar input gebruiken wanneer ze België in 2013 over de materie bevragen.

GRIP stelt in het rapport vast dat de werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidshandicap tussen 2007 en 2010 van 37,5 naar 33,5 procent is gedaald. ‘Bij de Vlaamse en federale overheid heeft amper 1,2 procent van de ambtenaren een arbeidshandicap. Ook gaan er te veel middelen naar beschutte tewerkstelling en te weinig naar de reguliere arbeidsmarkt’, zegt stafmedewerker Jos Wouters. ‘Mensen met een handicap willen deel uitmaken van de samenleving. Ze komen te gemakkelijk terecht in de sociale economie, het vrijwilligerswerk of moeten leven van een uitkering. We mogen hen niet langer betuttelen en moeten hen de kans bieden op een job waarin ze hun capaciteiten volop kunnen benutten.’

Opstapje

Personen met een handicap kunnen in de Vlaamse Rand alvast beroep doen op de diensten van Job-Link. Het is een van de twaalf Vlaamse GOB's (gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingscentra). ‘We volgen een heel opleidingstraject op weg naar een baan met aan het einde van de rit een vacaturegerichte stage in een bedrijf. We onderhandelen met de werkgever over aangepaste werkuren. Vele organisaties weten ook niet dat ze de meerkost van redelijke aanpassingen voor werknemers met een beperking kunnen terugvorderen’, zegt Patrick. Job-Link slaagde er in 2011 in om 54 procent van zijn 160 begeleide klanten aan een duurzame baan te helpen. Een opleidingstraject duurt gemiddelde 36 weken. Job-Link heeft kantoren in Halle, Brussel, Kortenberg en Leuven.

www.job-link.be, www.gripvzw.be

FR ‘Mes limites constituent mon atout’

‘Les personnes atteintes d'un handicap sont trop souvent écartées du marché en Flandre’, écrit l'organisation des droits citoyens GRIP (Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap) dans un rapport critique. Patrick Luypaert est la preuve vivante qu'il peut en être autrement. Il travaille comme instructeur pour les professions non manuelles chez Job-Link à Halle. Job-Link aide les personnes atteintes d'un handicap au travail à exercer une activité ou il les aide à conserver leur emploi. En raison de ses limites de motricité depuis la naissance, Patrick réussit à s'intégrer parfaitement dans le groupe cible pour lequel il travaille.

Een zuurzoet bos

Het Bosdomein in Hofstade bij Zemst is een echte trekpleister voor mensen uit de Rand en Brussel die hun ontspanning dichtbij huis zoeken. Bovendien is er een wirwar aan wandelpaden in dit honderd hectare grote gebied.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Sommige zou je de platgetreden paden kunnen noemen, andere zijn weinig bekend en bieden een wat aparte rust in dit overigens drukbezochte gebied. Gelukkig valt de drukte in deze tijd van het jaar wel mee. Op natuurlak biedt het Bosdomein altijd veel aantrekkelijks en dat is putje winter niet anders. Omdat er sinds enkele jaren een kwalijke reputatie groeide op het vlak van orde en veiligheid moet je in de zomer betalen om het domein binnen te mogen, maar nu in de winter heb je vrije toegang.

Watervogels

De uitgestrekte waterpartijen zijn altijd aantrekkingspolen voor vele watervogels. In deze tijd van het jaar zie je ettelijke meeuwensoorten, steltlopers, blauwe reigers en uiteraard talloze ganzen en eenden. Binnenkort beginnen de blauwe reigers al aan hun nest te bouwen, want ze zijn er altijd vroeg bij. Er is al decennialang een kolonie aanwezig en ze neemt elk jaar trouw de nestplaatsen in, hoog in de bomen.

Als het enkele weken vriest, vormt zich soms een dikke ijslaag op de waterpartijen. Dan rusten de watervogels bij bosjes op het bevroren oppervlak of concentreren ze zich rond het spaarzame open water dat je er dan nog vindt. Kokmeeuwen, wilde eenden en meerkoeten zijn daar het talrijkst. Dan kun je ze redelijk dicht benaderen zodat je ze met de verrekijker of een telens goed dichterbij kunt trekken. Met de voorbije koude winters zijn de aantallen ijsvogels drastisch afgenomen, maar er zijn alweer tekenen van herstel zoals we dat van deze oogverblindende schoonheid gewoon zijn. Als de aantallen laag liggen, bijvoorbeeld omdat ze door hongersnood in de harde winters zijn omgekomen, gaan de overblijvende koppels meteen meer eieren leggen. Als er een vijftal zachte winters na elkaar volgen gaan de populaties overal terug naar normale hoeveelheden. Je hebt altijd kans er eentje te zien als je hier komt wandelen.

Dieren spotten

Een volbloed wintergast is ongetwijfeld de pijlstaart, tevens een van onze mooiste een-

densoorten. Ze broedt in het Hoge Noorden en brengt de winter bij ons door. Rond maart vertrekken ze weer naar hun broedgebieden. Er zitten er altijd wel wat in het Bosdomein of op het aangrenzende kanaal Leuven-Dijle. Vooral opstijgende of landende vogels zijn indrukwekkend in hun postuur en sierlijkheid. De vogelsoorten die je nu het dichtst kunt benaderen zijn de verschillende mezensoorten en zeker het roodborstje. Als je je ergens neerplant op een wat afgelegen zitbank en rustig afwacht, is de kans groot dat je ze te zien krijgt. Hopelijk springt er dan net geen hond voorbij of zoekt er geen mountainbiker langs, want ook die hebben het domein al lang geleden ontdekt.

Verder biedt het Bosdomein een gemengd beeld van naald- en loofhout, hier en daar een uitgesproken reliëf, een brede spoorwegberm en enkele stille, afgelegen plekjes voor de fijnproevers. In deze tijd van het jaar kun je de rode eekhoorns op verschillende plaatsen goed observeren. Ze springen behendig van tak tot tak en voeden zich vooral met eikels, beukennotjes en zaden van naaldbomen. Je kunt ze redelijk dicht benaderen op voorwaarde dat je niet te veel lawaai maakt, want daar hebben ze een gron-dige hekel aan.

En verder

Behalve de natuur vind je hier ook nog enkele andere bezienswaardigheden, zoals het

huizentuinen

Tuinvogels tellen

Tijdens het weekend van 4 en 5 februari organiseert Natuurpunt opnieuw een Nationaal Telweekend voor tuinvogels. Bedoeling is dat je alle vogels telt die op een van die twee dagen in jouw tuin komen eten.

Om deel te nemen aan het Nationaal Telweekend hoef je geen volwaardig ornitholoog te zijn. Je moet natuurlijk wel de verschillende vogelsoorten in jouw tuin kunnen herkennen. Voor het herkennen van de soorten heeft Natuurpunt een handige folder met foto's van de meest voorkomende soorten op de website www.natuurpunt.be/tuinvogels gezet.

Als vogelteller moet je gedurende een half-uurtje of langer noteren welke soorten en hoeveel vogels van elke soort de voederplaats in jouw tuin bezoeken. Noteer per soort het grootste aantal dat je op hetzelfde moment hebt geteld op of nabij de voederplaats. Het is niet de bedoeling om overvliegende vogels te tellen of vogels die ver van de voederplek, bijvoorbeeld in een veld achter uw tuin, rusten.

Met de waarnemingen krijgt Natuurpunt een beeld van hoe de vogelpopulatie van een gemiddelde Vlaamse tuin er uitziet en hoe die van jaar tot jaar verschilt. Vorig jaar werden in 6.227 tuinen vogels geteld. In Vlaams-Brabant waren er 1.129 tellers. Er werden gemiddeld 38 vogels per tuin opgemerkt. Per tuin kwamen gemiddeld bijna 11 soorten naar de voederplaats. De provincie Limburg heeft met 44 vogels het hoogste gemiddeld aantal vogels per tuin. In West-Vlaanderen werden gemiddeld 42 vogels per tuin geteld. In Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant waren er dat 38.

De talrijkste soort is de huismus, die in alle provincies de nummer één is met gemiddeld 5,3 exemplaren per tuin. In Vlaams-Brabant

ligt dat met 4,7 iets lager, in Brussel werden er slechts 1,9 huismussen per tuin geteld. In de Vlaamse top 10 staan verder de koolmees, vink, merel, Turkse tortel, houtduif, pimpelmees, spreeuw, staartmees en kauw. Kijken we naar de meest algemene soort (die in het grootste aantal tuinen werd gezien) dan is de merel de kampioen: hij werd in 95 % van de tuinen gespot. Andere veel voorkomende soorten zijn de koolmees (91 %), de roodborst (88 %), de Turkse tortel (76 %), de pimpelmees (73 %) en de vink (71 %). De huismus – nochtans de talrijkste soort – werd slechts in 64 % van de tuinen gezien.

Opmerkelijk is de opmars van de kauw en de houtduif, die in steeds meer tuinen voorkomen. De kauw werd geteld in bijna 1 op de 3 tuinen, in 2004 werd de kauw nog maar in 1 op de 6 waargenomen. De houtduif brak met een gemiddelde van 2,4 vogels per tuin alle telweekendrecords. Een ander opmerkelijke tuingast was de kramsvogel die in bijna 3 op de 100 tuinen werd geteld. De kramsvogel is een lijstersoort die door de sneeuw de weidegebieden verliet en opdook in de tuinen. Ook de zwartkop werd vorig jaar opvallend vaak gezien. Het is een kleine zangvogel die vooral in de landen rond de Middellandse Zee overwintert.

Als je gebeten bent door de tuinvogelmicrobe, dan kan je je bij Natuurpunt ook inschrijven voor de maandelijkse tellingen die lopen van 1 oktober tot 31 maart. Daarvoor noteer je dagelijks gedurende een half uur hoeveel en welke vogels zich tegoed komen doen aan de zaden, noten en vetbollen in jouw tuin.

TEKST Paul Geerts

Sportimonium, een museum over sport. Op het domein is er verder nog een immense sporthal, een sporthotel voor (beroeps)atleten en verschillende horecazaken waar je even kunt verpozen. Van hieruit kun je ook een uitstapje maken naar het natuurgebied Vriezenbroek dat deels in handen is van Natuurpunt. Daarvoor neem je het baantje tussen de spoorweg en het zwembad. Na een paar honderd meter vind je de ingang van het gebied dat vooral gelegen is aan de voorlopig nog vuile Barebeek. Aan de andere kant van het domein kun je tot aan de Molenheide (straatnaam) wandelen. De graslanden aan de overkant zijn een historisch interessant gebied dat Prinsenveld heet. Het is vooral bekend om zijn oude knoteiken. Het is in beheer bij Natuurpunt, maar niet vrij toegankelijk.

Velen denken dat je nog een andere grote, groene vlek aan de overkant van de Trianondreef kunt bezoeken, maar dat is niet zo. Het betreft het Terlindenbos, honderd hectare groot, maar in privé handen en derhalve afgesloten behalve één openbaar pad dat het gebied doorkruist vanaf het centrum van Schiplaken (Boortmeerbeek) tot de Kampenhoutse Baan (Zemst).

KAART

Topografische kaart NGI 23/7-8 (schaal 1:20.000).

www.natuurpunt.be/tuinvogels

Creatieve ondernemingen

Den Blacky is verzek

Honden en hun baasjes. Ze hebben een speciale band. Het is hierop dat de diensten van *i care for my dog* inspelen. Met hun mutualiteit voor honden en hun informatienummer waar hondenliefhebbers 24 uur op 24, 7 dagen op 7, terecht kunnen met al hun vragen over hun dieren.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

Eind 2007 startte verzekeraar Corona Direct in Haren met een hondenverzekering. Het was het begin van *i care for my dog*, een organisatie die vandaag allerlei diensten voor honden aanbiedt. 'Met onze hondenverzekering kun je je beschermen tegen onverwachte onkosten voor je hond: een ongeluk, een ziekte, enzovoort. De factuur van de medische behandelingen kunnen soms aardig oplopen. Met onze verzekering ben je voor 3.500 euro gedekt. Je kunt zelf het verzekerde bedrag bepalen en je behoudt de vrijheid om je dierenarts te kiezen. Eigenlijk kun je het vergelijken met

onze mutualiteit, maar dan voor honden. In België wordt de vraag hiernaar steeds groter. In Engeland is de verzekering al meer ingeburgerd. Daar zijn ongeveer 30 % van de hondeneigenaars verzekerd,' zegt Philippe Neyt, commercieel directeur bij Corona Direct.

Verloren honden

Een populaire dienst is de verloren-hondservice. Deze werkt via een identificatieplaatje van *i care for my dog* en een centraal telefoonnummer. Mensen wiens hond weggelopen is, bellen dit nummer. Maar ook zij die een hond vinden, melden dit via hetzelfde nummer. 'Het is een eenvoudig systeem. Doordat de verloren en gevonden honden op een centraal punt geregistreerd worden, kunnen wij de hond en zijn baasje snel terug bij elkaar brengen. Het is een dienst die voor heel wat emotionele momenten kan zorgen. Ik herinner me een situatie waar een hond op vakantie in Italië plotse-ling verdwenen was. En ja hoor, we hebben de hond kunnen terugvinden in het verre Italië. Wat een vreugde toen de eigenaar vernam dat zijn dier terecht was!'

Deskundig advies

Hondenliefhebbers die willen weten welk ras hun hond nu precies is, hoe ze hem het best opvoeden, welke vaccinatie hij precies

nodig heeft,... kunnen een beroep doen op het team van *i care for my dog*. 'Wij kennen de wereld van honden door en door. Ofwel hebben we het antwoord op de vraag, ofwel hebben we de juiste contacten waar we de hondeneigenaar naar doorverwijzen. Denk maar aan het adres van fokkers, hondenscholen of hotels en vakantieverblijven die openstaan voor honden. Ook mensen wiens hond overleden is, bellen ons om te kijken hoe ze voor de laatste keer respect kunnen betuigen aan hun huisdier. Zij hebben nood aan professioneel advies, maar vaak ook aan een luisterend oor.'

Op de website van *i care for my dog* kun je ook terecht voor allerlei weetjes over de hondenwereld. Dat gaat van juridische informatie, gezondheidsweetjes tot opvoedingstips. De rubriek hondennieuws houdt je op de hoogte over het reilen en zeilen in hondenland. Je komt er te weten dat Paris Hilton niet alleen vijftien hondjes, maar ook een varken en een papegaai heeft. Dat in Australië onlangs een hondenrestaurant Chew-Chew geopend werd. Het is bovendien een eethuis voor honden met enkel biologisch voedsel. Of je verneemt er ook welke hinder honden van de crisis ondervinden. 'Hondenliefhebbers zijn tuk op dit soort berichten. Je zou er van versteld staan hoe geïnteresseerd ze zijn

natuurlijk

Leuk winters gezelschap

In de koudste maand van het jaar zijn er nog nauwelijks insecten of andere ongewervelden te bespeuren in onze directe leefomgeving. Maar dat is dan wel zonder een leuke en gezellige huisgenoot gerekend: de huisspringspin. Deze halve centimeter grote of beter kleine spin vertoeft het hele jaar bij de mens. Oorspronkelijk komt ze uit Zuid-Europa, maar sinds de jaren 1950 is ze bij ons in steeds grotere aantallen te zien. Het is dus een van de vele zuidelijke soorten die opschuiven naar het noorden. In de winter laten enkel de wijfjes zich zien, de mannetjes ko-

men pas vanaf maart te voorschijn. In tegenstelling tot vele andere spinnen, kan de soort heel goed zien. Dat heeft ze vooral te danken aan de twee grote, voorwaarts gerichte ogen. Die heeft ze nodig om te overleven, want om insecten te vangen bouwt ze geen web. Nee, ze gaat gewoon al wandelend door het huis op zoek naar een prooi. Als ze bijvoorbeeld een vlieg of een mug ziet, probeert ze die zo dicht mogelijk te benaderen. Als ze tot ongeveer een centimeter genaderd is, kleeft ze eerst een spindraad op de muur en springt ze bliksemsnel bovenop het slachtoffer dat ze

erd

in het doen en laten van andere honden en hun baasjes. Honden maar ook andere huisdieren slagen erin heel wat los te maken bij mensen. Dit verklaart waarom onze diensten zo veel respons krijgen. Misschien wordt het wel eens tijd dat we ons aanbod uitbreiden naar andere huisdieren.'

DE Unser Blacky ist versichert

Hunde und ihre Herrchen (Frauchen) verbindet ein besonderes Band. Und genau darauf zielen die Dienste von *i care for my dog ab*. Mit ihrer Krankenkasse für Hunde und ihrer Informationsnummer, an die sich Hundeliebhaber rund um die Uhr an sieben Tagen in der Woche (24/7) mir all ihren Fragen zu ihren Tieren wenden können. 'Dank unserer Hundeverseicherung kann man sich gegen unerwartete Kosten für den Hund schützen. In Belgien wird die Nachfrage danach immer grösser. In England hat sich diese Versicherung schon eher eingebürgert. Dort sind ungefähr schon 30 % der Hundeeigner versichert', sagt Philippe Neyt, kaufmännischer Leiter bei der Versicherungsgesellschaft Corona Direct. Auf der Webseite von *i care for my dog* findet man ebenfalls allerlei Wissenswertes über die Hundewelt. 'Hundeliebhaber sind ganz versessen auf diese Art von Berichten. Sie wären überrascht zu sehen, wie sehr sie sich für das Tun und Lassen von anderen Hunden und deren Herrchen (Frauchen) interessieren.'

meteen een verlamdende steek toebrengt. Ze blijft dan hangen aan de gesponnen draad zodat ze niet naar beneden dondert. Efficiënt, zo kun je deze jachtmethode omschrijven. Dit kleine dier hoeft niet elke dag een maaltijd te nemen, dus kan het gemakkelijk overleven met wat er in een doorsnee huis zoal te vinden is aan insecten ter grootte van een vlieg.

Je zou het haar niet nageven, maar deze gast heeft ook wel wat menselijke trekjes. De huisspringspin is nieuwsgierig en reageert gevat op je bewegingen. Als je ze voor-

zichtig benadert met een dun stokje zal ze dat onmiddellijk aan een onderzoek onderwerpen en voorzichtig betasten. Je kunt er heuse spelletjes mee spelen op voorwaarde dat je alles heel voorzichtig aanpakt en ze niet te veel uitdaagt. Een dode vlieg laat ze links liggen. Een levende die in de buurt landt, krijgt onmiddellijk alle aandacht. Deze achtpoter (alle spinners hebben acht poten) is dus een goede opruimer van de soms vervelende zespoters (alle insecten hebben zes poten) die zich graag in de buurt van de mens ophouden. Laat ze dus rustig haar gang gaan,

ze is je directe bondgenoot. En zuig ze zeker niet op met de stofzuiger. Daarvan sterft om het even welke spin niet meteen, maar lijdt ze een soms lang en vreselijk bestaan in de stofzak. Als je ze toch kwijt wil, zet je ze gewoon buiten en dan zoekt ze wel een andere stek. Trouwens, je zult de huisspringspin misschien niet eens opmerken, want je hebt er een geoefend oog voor nodig. Misschien is dat haar geluk en meteen de reden waarom ze tamelijk algemeen verspreid is?

TEKST Herman Dierickx

Dorpskernvernieuwing

Van Koninklijke mo naar gemeentesite

Tervuren steekt zich in het nieuw. De gemeente gaat alle gemeenschapsvoorzieningen bundelen op een moderne site tussen de Markt en het Warandepark.

TEKST Karla Goetvinck ■ FOTO Filip Claessens

EN From a Royal Kitchen Garden to a municipal site

Tervuren is centralising all its community services in one area. The local government offices, welfare centre (public social welfare centre), serviced flats and arts centre: they are all being brought together in a new location between the marketplace and Tervuren Park. This is exactly the same spot where King Leopold II had a kitchen garden created in the late 19th century before it was phased out many years ago to make way for a football field and a car park. This was the area earmarked for a building project under the regional development plan but the municipal authorities first had to have the site de-listed because the protection granted to the Park, owing to its landscape and status as a monument, also originally applied to the adjacent Royal Kitchen Garden.

De ruwbouw van het nieuwe gemeentehuis annex sociaal huis (OCMW) is af. De serviceflats om de hoek zijn in aanbouw. De bouwvergunning voor het cultuurcentrum en de ondergrondse parking wordt nu aangevraagd.

Eind 19e eeuw gaf Leopold II de opdracht aan landschapsarchitect en botanist Florent Claes om op deze plek een moestuin, inclusief fruituin en serres, aan te leggen. De *Potager Royal* lag tussen de statige markt en de Warande, een 200 ha groot park met Franse tuinen. In dat park liet de koning een hele reeks gebouwen optrekken om zijn bedenkelijke Afrikaanse project te verheerlijken waaronder het indrukwekkende Koloniënpaleis en het Afrikamuseum. Minder bekende sites getuigen van een nog ouder verleden. Van de hertogen van Brabant in de 12e eeuw over de aartshertogen Albrecht en Isabella in de 17e eeuw tot landvoogd Karel van Lotharingen in de 18e eeuw, allen hielden ze in Tervuren residentie. De archeologische site van de hertogelijke burcht, de Sint-Hubertuskapel en de voormalige paardenstallen (de huidige Panquinkazerne) zijn bewaard gebleven en liggen op amper enkele tientallen meter van de moestuin.

Restruimte of schakel?

De moestuin zelf echter ging teloor. In de plaats kwamen de afgelopen decennia een voetbalveld, kleedkamers en een parking. Volgens het gewestplan van 1977 was dit een

zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, maar in 1978 werd de Warande, inclusief de site van de voormalige Koninklijke moestuin, beschermd als landschap; in 2004 als monument. Een bescherming die de bouwplannen van de gemeente doorkruiste, want de infrastructuur van de gemeentelijke diensten was sterk verouderd, en lag er pal in het centrum niet een geschikte bouwzone? Een perceel trouwens dat de gemeente al in 1959 kocht precies om er een nieuw gemeentehuis op te bouwen. Daarom wilde het gemeentebestuur de bescherming ongedaan laten maken. In het dorp was er nauwelijks of geen protest tegen een declassering, zo bleek tijdens het openbaar onderzoek. Nochtans bood de site een unieke kans om groen in het dorp te halen. Enkel de moestuin, een muur, een bomenrij, een dreef en een hoogteverschil van een paar meter scheiden de Markt van het centrale deel van de Warande.

Het gemeentebestuur zag daar echter de kans om in een klap een nieuw gemeentehuis, OCMW, serviceflatcomplex, cultuurcentrum, bibliotheek, toeristisch kantoor, ondergrondse parking en plein te realiseren. Of te laten realiseren, want het project wordt gebouwd door een private partner. 'De nieuwe gemeentelijke site zal trouwens een schakel worden tussen het park en het hoger gelegen dorpscentrum', maakt burgemeester Bruno Eulaerts (GT-VLD) zich sterk. 'Een cascade van pleinen zal zorgen voor de verbinding, ook visueel. En op de percelen die niet gedeclasseerd werden, moet een deel van

estuin

de tuin gereconstrueerd worden. Ik vind dat je ook in een historisch centrum moderne gebouwen mag optrekken. Ik zie liever waardevolle architectuur die getuigt van onze tijd dan artificiële reconstructies.'

Te grootschalig?

Feit blijft dat verschillende instanties zich vragen stellen bij het project. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen gaf een negatief advies over de declassering. Ook het Vlaamse Agentschap Ruimte en Erfgoed, dat nochtans bij de evaluatie van de eerste plannen betrokken werd en zich toen constructief opstelde, gaf een negatief advies over een deel van de declassering, vooral omdat het bouwprogramma spectaculair werd uitgebreid ten opzichte van de eerste plannen.

Ook het feit dat de private partner nog een eigen project mag realiseren op de site, doet de wenkbrauwen fronsen. 'Het gaat om een derde vleugel, naast het gemeentehuis en het sociaal huis, die al in de eerste plannen voorzien was', aldus Eulaerts. 'Onze partner mag er niet om het even wat van maken, maar een congrescentrum met horeca zou perfect passen.' De oppositie stelt zich vragen bij de financiering van het project, maar die is volgens de burgemeester verzekerd met de verkoop van het huidige gemeentelijke patrimonium. Zo werd het cultuurcentrum voor 2,8 miljoen euro verkocht aan een private ontwikkelaar die er 60 appartementen van wil maken.

kwestie van smaak

De comeback van een vergeten groente

Chef-kok Guy Deferm van restaurant Aquarius in Wemmel kookt altijd met seizoensgebonden groenten. In zijn suggesties voor de wintermaanden staan gebakken schorseneren met een piepkuiken in de oven. Hij geeft ook tips voor verschillende bereidingen met schorseneren.

De schorseneer *scorzonera hispanica* (zwarte schors) wordt wel eens zwarte wortel, keukenmeidenverdriet, asperge voor de arme man of winterasperge genoemd. Er zijn twee soorten, die nauw verwant zijn met elkaar. Wat ze gemeen hebben, is de lange 20 tot 30 cm dunne, spits toelopende wortel. Een soort schorseneer, de *salsify*, heeft een witte of bleekbruine schil en is het lekkerst. Hij wordt wel eens vergeleken met oesters, alhoewel voor de meeste mensen die gelijkenis niet opvalt. De bekendste soort is weliswaar die met de zwarte korst. Het vruchtvlees is bleek en de smaak herinnert aan artisjok en asperge. De lichte soort komt eigenlijk uit het Middellandse Zeegebied, maar wordt nu in veel delen van Europa en Amerika gekweekt. De zwarte is Zuid-Europees. Een beetje vreemd, want schorseneren zijn hier algemeen gekend als een typische wintergroente. Ze zijn namelijk zeer winterhard en kunnen tot maart in perfecte vorm blijven.

Keukenmeidenverdriet

Ook al hebben ze in verse uitvoering een aardejasje en krijg je er vuile vingers van, ze verbergen onder het wat minder aantrekkelijke uiterlijk een heerlijke groente met een milde, boterzachte en zelfs ietwat zoete smaak. De oorzaak van de afgezwakte populariteit van de schorseneren ligt in het schoonmaakwerk. Daarom wordt de groente in de volksmond ook wel *keukenmeidenverdriet* genoemd. Schoonmaken is een hele klus. Er komt een kleverig, melkachtig sap vrij bij het schillen of breken van de groente die de handen, de kookpan en de wortels snel bruin kleurt. Gebruik daarom keukenhandschoenen en zet een bak lauw water met azijn klaar. Eenmaal geschild lijken ze qua uiterlijk op asperges, want de wortel is nu mooi wit. Als je dat lie-

ver zo wil houden, leg de schorseneren dan direct na het schillen in een bodem water met een scheutje azijn of citroen om oxidatie te vermijden. Je kunt ook voor de gemakkelijke methode kiezen: de schorseneren eerst koken. Borstel ze in dat geval, alvorens je ze 15 tot 20 minuten laat koken. Vervolgens hou je ze onder de koude kraan en schraap je de schil eraf.

Darmflora

Schorseneren zijn op allerlei manieren te bereiden. Je kunt ze koken, bakken, stomen of stoven. Ook rauw geraspt, zijn ze niet te versmaden. Zelfs in soep doen schorseneren het goed. Guy Deferm blancheert de schorseneren eerst in gezoute water met wat azijn. Om ze krokant te houden, bakt hij ze in wat boter. Met wat peterselie erover is het puur natuur. Hij serveert ze met een piepkuiken uit de oven en madeirasaus. Met bechamelsaus doet hij er een scheutje citroen bij om een pittige smaak te behouden. Gepureerd in de keukenrobot tot mousse vindt hij heerlijk bij een vleesgerecht. Hij vertelt me ook dat je er chips van kunt maken. Rauw geschild, fijne slierten in frituurvet op 170 °C smijten en serveren als aperitiefhapje.

Schorseneren hebben een niet te versmaden hoog fosfor- en ijzergehalte en zijn rijk aan vezelstoffen. Ook bevatten ze veel *inuline*, het koolhydraat dat goed zou zijn tegen cholesterol in het bloed en de darmflora ten goede komt. Vroeger werden de wortels samen met blad en bloemen gebruikt tegen maagzuur, gebrek aan eetlust en diverse leverkwalen. Schorseneren vormen dus zeker een aparte en leuke aanvulling op het menu.

TEKST Anne Baekens

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in de rubriek *kwestie van smaak*, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met chef-kok Guy Deferm van restaurant Aquarius, de Limburg Stirumlaan 101 in Wemmel, 02 461 00 06.

ZOEKT

Magie van licht, schaduw, vorm, beweging,
gebouwen en mensen

SFEER

Virtuele aanwezigheid van de mens
kleurt de nacht

FOTO

Beersel,
28 september, 21.50 uur

Energie in goede banen

Yulia Selivanova is handelsexpert bij de intergouvernementele organisatie *Energy Charter*, die regels opstelt voor de handel, het transport en de investeringen in energie. Op congressen en topministeries licht ze de regels over energieverkeer toe. Een heupwieg later danst ze stijlvol de tango.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

We moeten niet naïef zijn. Politieke macht en de beschikbaarheid over gas, olie en elektriciteit zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Relaties tussen landen zijn maar zo sterk als hun afspraken over energiebevoorrading. 'Internationale regels in energie zijn noodzakelijk om discriminatie van producerende of transporterende landen te voorkomen. Energie is een eindige bron waarover maar een klein aantal landen beschikken terwijl de hele wereld ze nodig heeft. Die ongelijke verdeling leidt tot discussies over verdeling en prijszetting. Aan de ene kant geldt het principe van soevereiniteit over de eigen bronnen, aan de andere kant hebben alle landen recht op wat schaars is. Welk bedrag mogen producerende landen vragen voor hun gas of olie?', vraagt Yulia zich af. Een verdienstelijke poging tot antwoord noteerde ze in haar tot boek uitgewerkte proefschrift *Energy Dual Pricing in WTO Law*. Onlangs presenteerde ze bij de Wereldhandelsorganisatie in Genève een tweede boek over het thema energie en internationaal recht.

Handel in energie

Yulia geldt dan ook als een experte in de materie. Ze studeerde in Moskou internationaal recht en ging in 2000 in Zwitserland als juriste voor een internationaal advocatenkantoor werken, tot in 2005 in Brussel een vacature voor handelsexpert openstond bij *Energy Charter*, een intergouvernementele organisatie in de energiesector. Ze kon haar rechtenkennis koppelen aan de kennis van de voor haar nog onbekende sector. 'Je leert heel veel bij over internationale verhoudingen en het financiële plaatje achter de energiesector', zegt Yulia. 'Banken nemen geen risico's en financieren slechts pijplijnen voor de capaciteit op een zeker moment. Als de behoeften later toenemen, kan er dus niet zomaar wat ruimte bijkomen. De regels over de creatie van nieuwe infrastructuur zijn erg belangrijk.'

Zwitserse tango

De Russische Yulia Selivanova is 34 jaar, maar sprak als expert op congressen in meer dan vijftien landen en licht de internationale re-

MOOIESTE HERINNERING

Vriesweer, blauwe lucht en diamanten sneeuw op nieuwjaarsdag.

GROOTSTE RUS

De dichter Poesjkin.

MOOIESTE PLEK IN MOSKOU

Armory Chamber Museum.

gels over energiehandel ook toe op ministeries van verschillende landen. Het gewicht van haar baan legt Yulia niet in haar woorden en haar internationale carrière belet haar niet om Nederlands te leren. Dat deed ze in Kraainem, waar ze via de cursus vele vrienden maakte. 'Het zal wel toeval zijn, maar ik maak voornamelijk Vlaamse vrienden.' Yulia's leven speelt zich vandaag voornamelijk af in Sint-Lambrechts-Woluwe, waar ze werkt en sinds kort ook woont met haar man Joan uit Barcelona. Hij werkt als jurist bij de Europese Commissie. Het pas getrouwde duo stond ons tussen de verhuisdozen te woord.

Yulia is een vrouw van grote gestalte met mooie Slavische trekken. Ze straalt een klas- se en stijl uit die verrassend aansluiten bij haar weinig Russische hobby: tangodansen. En het wordt nog beter: 'Ik heb de passie voor de tango ontdekt in Genève.' Bij de Zwitsers? 'Jawel, ik danste er tot vijf keer per week. Ik kreeg de smaak te pakken na een dansvoorstelling. Later ben ik op vakantie geweest naar Argentinië, waar ik me volledig kon laten gaan. Ik heb zelfs gedanst in het meest zuidelijke punt ter wereld: Ushuaia. Dat was een fenomenale ervaring.'

Yulia heeft Brussel en de Vlaamse Rand snel omarmd. Ze heeft een warm hart voor de charme van de Vlamingen en voelt zich hier helemaal thuis. Er is één groot verschil met Rusland. 'Belgen spreken veel vaker af op café, Russen lopen eerder bij elkaar de deur plat. Bij ons is het ondenkbaar een vriendschap met iemand te hebben zonder ooit bij hem of haar thuis te komen.'

FR

L'énergie sur la bonne voie

La russe Yulia Selivanova a étudié le droit international à Moscou et travaille depuis 2005 à Bruxelles en tant qu'expert commercial auprès d'Energy Charter, une organisation intergouvernementale spécialisée dans le secteur de l'énergie. 'On y apprend énormément de choses sur les relations internationales et le côté financier propre au secteur énergétique', dit Yulia. Elle a 34 ans, mais a déjà pris la parole en qualité d'expert lors de congrès dans plus de quinze pays et a exposé les règles internationales sur le commerce de l'énergie dans les ministères de plusieurs pays. Sa carrière internationale ne l'empêche pas d'apprendre le néerlandais à Kraainem. Le cours lui permet de se faire de nombreux amis. 'C'est certainement un fait du hasard, mais je me fais essentiellement des amis flamands'. Elle est très enthousiasmée par le charme des Flamands et se sent chez elle ici.